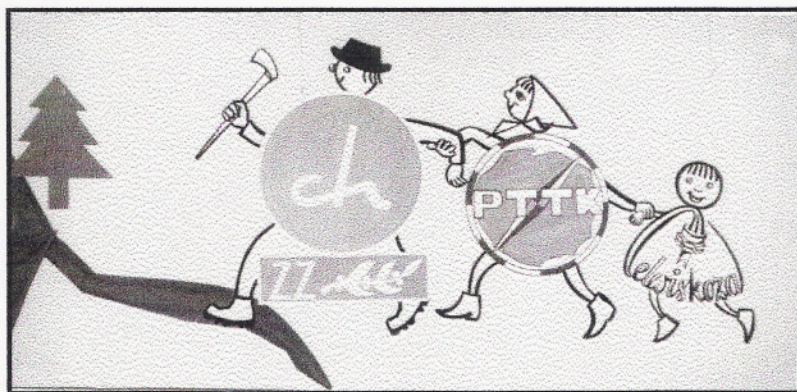

Cezary Turski

Działalność PTTK
na terenie Zakładów
„Celwiskoza” – „Jelchem”
w Jeleniej Górze
1955 - 1999

Wydano nakładem Oddziału PTTK „Turysta”
Jelenia Góra, czerwiec 1999

Współpraca redakcyjna :
Kazimierz Dobrucki

Komputeropisanie i skanowanie zdjęć :
Przemysław Dobrucki

Skład komputerowy :
Kazimierz Dobrucki

Nakład 100 egz.

Kopiowanie : Pol-Kopier, Jelenia Góra, ul. Druciana 2

Oprawa : Stanisław Wasiak, Jelenia Góra, ul. Wojska Polskiego 62

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
Koło PTTK "Celwiskoza" 1955 - 1965	3
Powstanie Koła	3
Turystyka powszechna	5
Turystyka górską	6
Turystyka narciarska	7
Turystyka motorowa	9
Turystyka żeglarska	10
Turystyka kajakowa	11
Imprezy towarzyskie	12
Udział w życiu Oddziału PTTK "Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze	13
Oddział Zakładowy PTTK "Celwiskoza" 1965 - 1991	15
Powstanie Oddziału	15
Turystyka powszechna	16
Wycieczki	16
Wczasy turystyczne	19
Wypożyczalnia sprzętu turystycznego	20
Jednostki organizacyjne Oddziału	21
Klub Turystyki Pieszej "Dreptak"	21
Rajdy Odbiorców i Dostawców „Celwiskozy” - „Bez reklamacji”	25
Długodystansowe Marsze Turystyczne	26
Klub Turystyki Żeglarskiej "Bryza"	30
Klub Turystyki Motorowej	32
Koło Przewodników Zakładowych	34
Koło PTTK przy Zakładowej Szkole Zawodowej	34
Turystyka kajakowa	35
Turystyka narciarska	36
Krajoznawstwo	37
Władze Oddziału Zakładowego PTTK "Celwiskoza"	39
Zarząd Oddziału	39
Oddziałowa Komisja Rewizyjna	42
Oddziałowy Sąd Koleżeński	43
Współdziałanie w ramach PTTK	44
Współpraca z turystami T.J. "Spartak" Vrchlabi	45
Imprezy towarzyskie	47
Działalność informacyjna	49
Oddział PTTK "Turysta" 1992 - 1999	51
Wyróżnienia Oddziału i działaczy	57
Ilość członków PTTK, imprezy, uczestnicy w latach 1955 - 1998	60
Byli wśród Nas - Pamiętamy o Nich	61
Materiały wykorzystane w niniejszym opracowaniu	62
Indeks nazwisk	63

Wstęp

Powstanie i działalność Koła i Oddziału PTTK "Celwiskoza", jest ściśle związana z historią macierzystych Zakładów Chemicznych. Już w 1945 roku, przedstawiciele polskiego przemysłu włókienniczego przejmowali i zabezpieczali, zrujnowane budynki i urządzenia b. niemieckiej fabryki "Schlesische Zellwolle" w Jeleniej Górze. W latach następnych, w pionierskich warunkach prowadzono badania technologiczne i półtechniczne, w celu uzyskania nieznanego dotąd włókna poliamidowego - stilonu. Doświadczenia te, stanowiły podstawę zbudowania wielkiej fabryki włókna stilonowego w Gorzowie Wielkopolskim.

Jednocześnie przystąpiono do projektowania i budowy w Jeleniej Górze, fabryki włókien sztucznych celulozowych. Po pięciu latach budowy, z dniem 1 kwietnia 1953 roku powstało przedsiębiorstwo - Jeleniogórskie Zakłady Celulozy i Włókien Sztucznych "Celwiskoza". Zakłady powstały jako jedna z większych i ważniejszych budów w kraju. W okresie uruchamiania produkcji załoga liczyła około 2500 pracowników.

Pracownicy w przeważającej mierze niewykwalifikowani przyjeżdżali do Jeleniej Góry z różnych regionów kraju, bardzo często ze wsi. Podejmowana przez nich praca w "Celwiskozie", w warunkach ciężkich i w dużej mierze szkodliwych dla zdrowia była przyczyną dużej fluktuacji załogi.

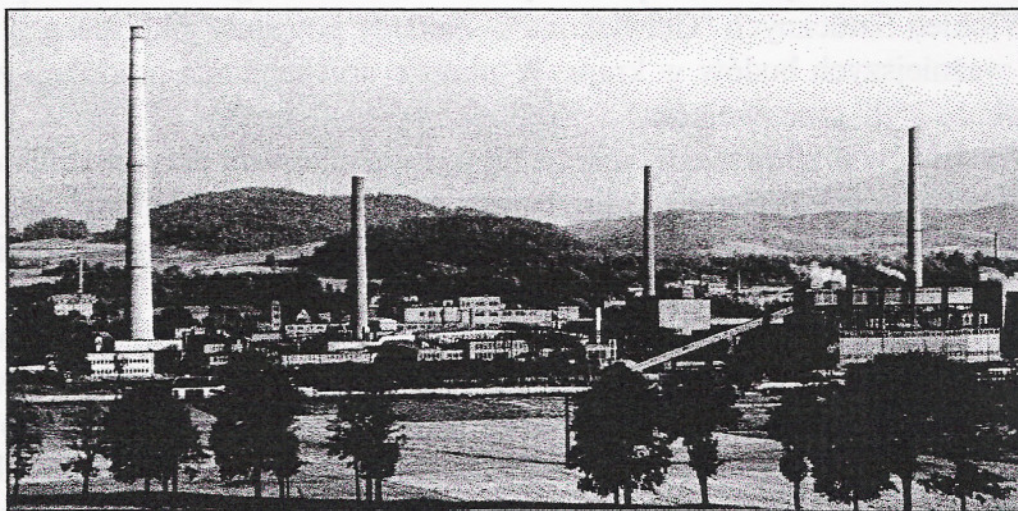
Uznając problem stabilizacji załogi za istotny dla zakładów, kierownictwo "Celwiskozy" rozbudowywało obiekty socjalne na terenie zakładów, rozwijało budownictwo mieszkaniowe, ponosiło duże nakłady na organizację wczasów zakładowych, wypoczynku po pracy, udziału załogi w imprezach kulturalnych. Warto wspomnieć, że od 1953 roku, wychodziła zakładowa gazeta "Wspólny Cel", działał amatorski teatr zakładowy, Zespół Pieśni i Tańca "Elana", zakładowa orkiestra symfoniczna, Klub Sportowy "Unia", Sekcja PZW, organizacja NOT.

W ciągu kilkunastu lat "Celwiskoza" z zakładów "cieszących" się złą opinią z uwagi na szkodliwe warunki pracy, stała się zakładami, które stworzyły dla załogi jedne z najlepszych w kraju, szeroko pojęte warunki socjalne.

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze działa na terenie Zakładów "Celwiskoza" i "Jelchem" już 44 lata, tj. od 1955 roku. Przez pierwsze dziesięć lat jako Koło, później przez dwadzieścia pięć lat jako Oddział Zakładowy "Celwiskoza", a po likwidacji Zakładów, od 1991 roku jako Oddział "Turysta". Te zmiany organizacyjne traktowane były przez aktyw PTTK, jako zmiany formalne, wynikające tylko z okoliczności w jakich przyszło działać Towarzystwu w Zakładach.

Przez wszystkie lata działalności, wśród działaczy i członków PTTK, istniała pełna ciągłość osobowa i programowa, panowała atmosfera koleżeństwa, przyjaźni, współdziałania i zaangażowania społecznego, w organizację różnych form turystyki i krajoznawstwa, na rzecz członków PTTK i całej załogi Zakładów. Ta atmosfera i zaangażowanie były, źródłem sukcesów Koła i Oddziału w okresach prosperity i pozwalała zachować działalność organizacyjną w okresach niepomyślnych.

Swary, nieporozumienia czy skłócenia działaczy, tak często występujące w działalności organizacji społecznych, nigdy nie miały miejsca w Kole i Oddziale Zakładowym PTTK i nie stawały się nigdy elementem osłabiającym ich działalność.

Koło PTTK "Celwiskoza" 1955 - 1965

Powstanie Koła

Usytuowanie Zakładów "Celwiskoza" w pięknej Kotlinie Jeleniogórskiej, otoczonej pasmami górskimi Sudetów Zachodnich oraz liczne, ciekawe miasta i obiekty zabytkowe w okolicy Jeleniej Góry, budziły zainteresowanie i chęć ich poznania wśród pracowników, w przeważającej części przybyłych z innych, czę-

Pierwsza wycieczka sekcji turystycznej "Unii".

Fot. archiwum

sto bardzo odległych stron Polski. Były to Ziemie Odzyskane, mało lub zupełnie nieznane dla większości Polaków. W gronach rodzinnych i koleżeńskich podejmowano wycieczki w Karkonosze i okolice Jeleniej Góry od pierwszych lat budowy zakładów.

O formach turystyki lub jej organizowania wśród załogi w tych latach, nie mamy informacji. Pierwszą formą zorganizowania turystów "Celwiskozy" było powołanie w 1954 roku Sekcji Turystycznej przy Zakładowym Klubie Sportowym "Unia". Pierwsza wycieczka Sekcji odbyła się w dniu 22 sierpnia 1954 roku na trasie: Jeżów Sudecki - Kapela - Trzcianko Zdrój. W latach 1954 - 55 Sekcja zorganizowała kilkanaście wycieczek letnich i zimowych jednodniowych. Zarząd Sekcji stanowili : Mieczysław Szmeterowicz, Jan Susabowski, Cezary Turski.

Oprócz nich, uczestnikami wycieczek byli m.in. : Aleksandra Wawrzaszek, Helena Zielińska, Janina Kuchniówna, Lidia Tarnawska, Stanisław Wojtusiak, Tadeusz Lipiec, Czesław Górka, Henryk Różewicz, Jerzy Wróblewski. Już w tym okresie część turystów Sekcji, należała do PTTK w Jeleniej Górze. Aktywnym propagatorem wstępowania do PTTK, był w tym czasie Zdzisław Frontczak, pracownik Działu Transportu.

W styczniu 1955 roku Centralna Rada Związków Zawodowych podjęła uchwałę, o organizowaniu w zakładach pracy kół PTTK. Uchwała ta i rosnące grono aktywnych turystów, doprowadziły do zebrania aktywu turystycznego „Celwiskozy” w dniu 1 października 1955 roku, na którym postanowiono powołać Zakładowe Koło PTTK. Przy akceptacji przewodniczącego Rady Zakładowej Związku Zawodowego Chemików Tadeusza Łuca, Koło zgłoszono do Oddziału PTTK w Jeleniej Górze. Koło zostało zarejestrowane pod nazwą „Celwiskoza” i otrzymało numer 1.

Prezesami Zarządu Koła byli w poszczególnych kadencjach :

- I 1.10.1955 - 16.12.1958 - Mieczysław Szmeterowicz
- II 16.12.1958 - 7.02.1961 - Mieczysław Szmeterowicz
- III 7.02.1961 - 25.01.1962 - Cezary Turski
- IV 25.01.1962 - 20.03.1963 - Cezary Turski
- V 20.03.1963 - 6.02.1965 - Zdzisław Rześniowiecki

W różnych kadencjach działali aktywnie członkowie Zarządu :

Czesław Górka, Jerzy Fedorowicz, Halina Zielińska, Stanisława Juszczyńska, Zbigniew Korzelski, Miłosław Kijanka, Jerzy Javurek, Piotr Matysiak, Jan Bancewicz, Stanisław Rudziński, Janina

Kuchniówna, Zdzisław Frontczak, Romana Leszczyńska.

Zebranie Zarządu Koła w Pilchowicach

Fot. archiwum

Przez wszystkie pięć kadencji przewodniczącym Komisji Rewizyjnej, był Jan Susabowski, który odegrał wiodącą rolę w organizacji merytorycznej pracy Komisji. Ponadto w różnych kadencjach w skład Komisji wchodził : Emilia Zajac, Wiesława Lisiecka, Jerzy Wróblewski, Kazimierz Sartys.

W okresie dziesięcioletniej działalności, Koło PTTK „Celwiskoza” wystawiło 374 legitymacje członkowskie. Na koniec roku 1964, Koło liczyło 124 członków.

W roku 1960 Koło zorganizowało wczasy namiotowe nad morzem w Chłopach k/ Sarbinowa. Była to wtedy forma wypoczynku mało popularna i przyjmowana przez wielu z dużą nieufnością. Szybko zyskała jednak uznanie pracowników. Wczasy te, zwane wczasami "sycylijskimi", Koło zorganizowało jeszcze w latach 1961, 1962, 1963.

Na "wczasach sycylijskich", u Kantora w Chłopach.

Fot. archiwum

Kto pamięta te lata, ten wie, że sprzęt turystyczny jak namioty, materace, narty czy plecaki, były stosunkowo drogie i mało dostępne. Było to dopingiem do zorganizowania w 1957 roku, wypożyczalni sprzętu turystycznego. Rozpoczęła ona działalność z 10 namiotami, 20 materacami i kilkunastoma plecakami. Była to skromna ilość sprzętu, ale pozwalająca już na organizowanie grupowych wycieczek i wypraw turystycznych połączonych z biwakowaniem.

Koło PTTK organizowało przede wszystkim wycieczki i imprezy turystyki kwalifikowane, których inicjatorem był Zarząd Koła. Z czasem zaczęły się tworzyć grupy zwolenników poszczególnych rodzajów turystyki, doprowadzając do powstawania sekcji turystycznych Koła.

Turystyka górska

Rok 1957. Na Kasprowym Wierchu, w drodze do Podbańskiej.

Fot. archiwum

Poprzez organizację i udział we własnych wycieczkach i w imprezach innych jednostek PTTK, członkowie Koła zdobywali doświadczenie turystyczne. Pozwoliło to na podjęcie organizacji własnych imprez turystycznych. Szczególnie dużo doświadczeń organizacyjnych przyniosło nam uczestnictwo w Ogólnokrajowym Zlocie Turystów Czechosłowacji

w Podbańskiej w Tatrach w 1957 roku, a także udział w Ogólnopolskich Złotach Turystycznych Chemików w 1961r. w Beskidzie Sądeckim i w 1964r. w Bieszczadach.

Koło zorganizowało własne imprezy turystyki górskiej : Rajd Pracowników Zakładów Włókien Sztucznych w 1956r., I Złot Turystów Chemików do "Szwajcarki" w 1958r., II Złot Turystów Chemików do Złotego Potoku w 1959r., Młodzieżowy Rajd Górski "Festiwalowy" w Rudawach Janowickich w r. 1955, Rajd Górski Pracowników "Celwiskozy" w 1957r. , Okręgowy Złot Turystów Chemików na Pogórzu Izerskim w 1962r.

Odpoczynek na trasie II Ogólnopolskiego Rajdu Chemików w Beskidzie
Wysokim - 17-21.09.1961r.

Fot. archiwum

Aktywnymi uczestnikami imprez pieszych, górskich byli między innymi: Mieczysław Szmeterowicz, Jan Susabowski, Stanisław i Józefa Wojtusiak, Antoni Olędzki, Halina Zielińska, Józef Adydan, Miłosław Kijanka, Leszek i Danuta Siemianowscy, Jan Bancewicz, Cezary Turski, Edward Ludwinowicz, Czesław Górka, Janina Kuchniówna, Zbigniew Korzelski, Piotr Matysiak, Zdzisław Rzeźniowiecki, Jadwiga Bojatel, Eugenia Szczepaniak, Kazimierz Sartys, Tadeusz Panaś, Jerzy i Halina Javurkowie.

Turystyka narciarska

Ze wspomnień Jerzego Javurka i barwnych opowiadań Edwarda Ludwinowicza wiemy, że w roku 1952, kilkusobowa drużyna pracowników Zakładów, których obaj byli członkami, wzięła udział w I Ogólnopolskim Rajdzie Narciarskim w Tatrach. O mrozie i obfitych opadach śniegu, o przygodach transportowych na trasie Kraków - Myślenice, o ogromnej "wyrzpie" na trasie do Zakopanego, o tragicznym wypadku najechania pociągu na jedną z drużyn idącą w śnieżycy po

torach, o niepokoju rodzin po komunikacji radiowej, wspominają oni do dzisiaj. Jednak zakończenie Rajdu na Gubałówce, zrobiło na nich tak duże wrażenie, że byli oni obaj później przez wiele lat propagatorami turystyki narciarskiej w "Celwiskozie".

W pierwszych latach działalności Koła, cieszyły się powodzeniem wycieczki narciarskie pod nazwą "Biała Niedziela". Kronika podaje, że w roku 1956 do Karpacza i Szklarskiej Poręby (najczęściej z dojazdem pociągiem) zorganizowano 11 takich wycieczek, w roku 1957 - 13, a w 1958 roku - 15 wycieczek, w których wzięło udział ponad 600 uczestników. Popularność wycieczek narciarskich wynikała w dużej mierze z faktu, że turyści indywidualni, nie umieszczeni przez organizatorów na listach wycieczek, byli z dworców w Karpaczu i Szklarskiej Porębie zawracani przez żołnierzy WOP. Wynikało to z tego, że strzeżona strefa nadgraniczna przebiegała wówczas na linii Kowary - Karpacz - Przesieka - Piechowice - Szklarska Poręba.

Aktywnymi turystami - narciarzami Koła byli: Jerzy Banaszak, Henryk Rózewicz - prowadzący podczas wycieczek naukę jazdy na nartach, Lidia i Zygfryd Drajewiczowie, Henryk Urbanowicz, Stanisław Sznigir, Henryk i Romana Leszczyńscy, Stefan Piotrowski, Czesław Górka, Jan Szałowicz, Marian Tobis, Tadeusz Nodzyński.

Pięciu naszych kolegów było czynnymi ratownikami GOPR.

Od roku 1961, podejmowane były wycieczki zimowe do Szpindlerowego Młyna, w których brali udział zarówno narciarze, jak i turyści piesi. W tych czasach najczęściej wycieczka zaczynała się na przystanku tramwajowym „Skalki” w Podgórzynie Górnym i pieszo przez Przełęcz Karkonoską do Szpindlerowego

Młyna i tego dnia z powrotem tą samą trasą.

Przyjacielskie stosunki łączyły wtedy naszych narciarzy z kierownikami schronisk górskich, szczególnie „Bronka Czecha”, „Samotni”, „Odrodzenia”, „Szrenicy” i „Hali Szrenickiej”.

Na trasie I Ogólnopolskiego Rajdu Narciarskiego Chemików w 1963 r.

Fot. archiwum

W roku 1963, trzydziestu członków Koła wzięło udział w I Ogólnopolskim Rajdzie i Zlocie Narciarskim Chemików w Beskidzie Śląskim na 4 -dniowej trasie: Wisła - Salmopol - Barania Góra - Zwardoń - Rajcza.

II Ogólnopolski Rajd Narciarski Chemików w Karkonoszach, zorganizowało już nasze Koło PTTK. Na 12 trasach Rajdu startowało 600 narciarzy, a w Zlocie, który odbył się na zakończenie imprezy w Karpaczu, wzięło udział 1400 uczestników z zakładów chemicznych z całego kraju. Były orkiestry dęte, zespoły artystyczne, zawody bobslejowe. Kierownicy tras, komitet organizacyjny Rajdu i Zlotu, składające się z naszych koleżanek i kolegów, zebrali dużo słów uznania od uczestników imprezy, władz miasta Karpacza, kierownictwa ZG Związków Zawodowych Chemików. Ukazały się liczne, pozytywne artykuły w prasie lokalnej i centralnej.

Turystyka motorowa

Powstanie Koła w 1955 roku przypadło na okres, kiedy zaczęła zdobywać zwolenników turystyka motorowa z pod znaku "czaru dwóch kółek". Wtedy na parkingach zakładowych pojawiało się coraz więcej motocykli, którymi posiadacze odbywali liczne wycieczki turystyczne. Istotnym impulsem do zorganizowania się turystów motorowych, było powierzenie naszemu Kołu w roku 1959 przez Zarząd Okręgu PTTK we Wrocławiu, organizacji Sudeckiego Rajdu Turystyki Motorowej. W Rajdzie wzięło udział 124 uczestników na 76 motocyklach i w 6 samochodach. Motorowcy zorganizowali również trasy motorowe na I Okręgowym Rajdzie i Zlocie Chemików do Złotego Potoku w roku 1962.

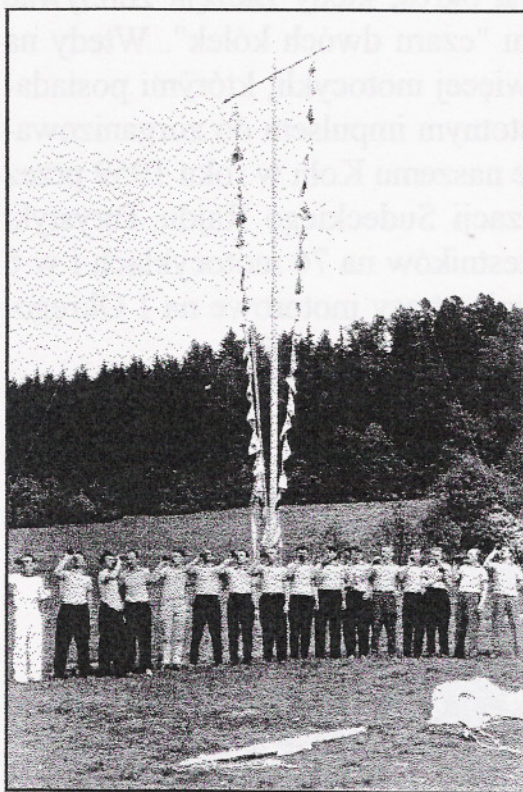

II Zjazd Gwiazdzisty i Rajd Motorowy Przemysłu Włókien Sztucznych, z okazji XX-lecia "Celwiskozy"
26 - 27. 05.1967r. Fot. archiwum

W tym samym roku wzięli udział w Zlocie Motorowym Tysiąclecia do Niemczy oraz zorganizowali udaną pięciodniową wycieczkę do czeskiej strefy konwencyjnej w Karkonoszach. Wycieczki w Czeskie Karkonosze organizowali także w 1963 roku. W 1964 roku piętnastu naszych turystów motorowych wzięło udział w Ogólnopolskim Rajdzie Nadpilickim z metą w Tomaszowie Mazowieckim., a zespół złożony z 15 motocykli, wzięło udział w Międzyokręgowym Rajdzie Chemików do Zagórza Śląskiego. Organizatorami imprez motorowych i ich aktywnymi uczestnikami byli: Marian Kuchnia, Marian Kucharski, Władysław Wieczorek, Stanisław Kawiako, Bruno Smit, Kazimierz Konieczka, Wojciech Bojatel, Józef Kręcisz, Zbigniew Wiączek, Zbigniew Borsuk.

Turystyka żeglarska

W listopadzie 1958 roku 15 członków Koła zawiązało sekcję żeglarską „Bryza”. Jeszcze w tym samym roku rozpoczął się kurs teoretyczny na stopień żeglarza jachtowego, który w następnym roku, po pływaniach i egzaminach w

Rok 1960. Otwarcie sezonu żeglarskiego
w Złotym Potoku. Fot. archiwum

ośrodku LPŻ na Jeziorze Pilchowskim, zakończył się zdobyciem uprawnień żeglarza przez 13 członków Koła. W lipcu 1959 roku zorganizowany został obóz żeglarski w Mikołajkach. Na obozie tym, członkowie sekcji odbywali pływania szkoleniowe łodzią wiosłowo-żaglową „DZ” wraz z instruktorem Tadeuszem Muchą, pierwszym naczelnikiem GOPR w Karkonoszach.

Pierwszą własną żaglówką Koła, była „Omega” zakupiona przez Radę Zakładową. Uroczystość wodowania jachtu odbyła się w 1960 roku na Jeziorze Złotnickim podczas otwarcia Zakładowego Ośrodka Wczasów Świątecznych w Złotym Potoku. Później żaglówka ta została przebudowana na motorówkę do przewozu pasażerów.

Również w roku 1960 sekcja zorganizowała 2-tygodniowy szkoleniowy obóz żeglarski w Sławie Śląskiej, gdzie żeglarze nasi podnosili swoje kwalifikacje i zdobywali patenty żeglarskie.

W roku 1961 sekcja otrzymała drugą łódź żaglową pół-kabinową, którą nazwano "Tahiti". Początkowo pływała ona po Jeziorze Żłotnickim i jeden sezon po stawie koło szpitala w Jeleniej Górze. Po remoncie wykonanym przez członków sekcji w ramach prac bosmańskich, w lipcu 1963 roku przewieziono ją do Mikołajek, skąd Jerzy Javurek i Cezary Turski z rodzinną załogą odbyli nią pierwszy rejs po Wielkich Jeziorach Mazurskich. Przez pokład "Tahiti" przeszli wszyscy żeglarze Celwiskozy. Ci najstarsi uczyli na niej żeglować swoje dzieci, a wielu i wnuki. Dla wielu z nas, dni spędzone pod jej żaglami i noce spędzone w kabinie, to najpiękniejsze i niezapomniane urlopy w życiu. Wielu z nas wracało na jej pokład wielokrotnie. Dzięki kilku remontom dokonanych przez żeglarzy sekcji, "Tahiti" pływała w rejsach mazurskich przez 35 lat.

Szkutnikiem, który zbudował naszą pierwszą "Omegę", jak i "Tahiti" był nasz kolega Mieczysław Baziuk, operator dźwigu węglowego w Wytwórni Energetycznej. Jego szopa koło willi "Irena" w Piechowicach, była w tych latach niewątpliwie, największą stocznia jachtową w powiecie jeleniogórskim.

Pierwszym przewodniczącym sekcji żeglarskiej był Jerzy Wróblewski. Aktywnymi żeglarzami byli: Tadeusz Lipiec, Piotr Borkowski, Marian Jachimowicz, Mieczysław Baziuk, Jerzy Javurek, Włodzimierz Hupało, Edmund Myk, Cezary Turski, Władysław Jefimczyk, Mieczysław Chorzępa.

Pierwszy kurs żeglarski w Pilchowicach w 1959r.

W czapce żeglarskiej - Mieczysław Baziuk.

Fot. archiwum

Turystyka kajakowa

Pierwszą imprezą kajakową Koła był 2-dniowy spływ Odrą w roku 1959. Wypożyczonymi w PTTK we Wrocławiu siedmioma kajakami, przewiezionymi w górę rzeki do Brzegu, spłynięto do Wrocławia, z biwakiem po drodze w Oławie.

W 1962 roku, 10 osad w kajakach składanych, będących własnością Koła wzięło udział w dwuetapowym spływie na Baryczy od Wąsacza do Głogowa.

Spływ kajakowy Odrą w 1959 roku.
Fot. archiwum

W roku 1963 sześć osad odbyło 12-etapowy spływ na Drawie z Czaplinka do Konotopu. W tym samym roku dwie osady wzięły udział w Międzynarodowym Spływie Kajakowym na Dunajcu. W 1964r. osiem osad, składakami Koła przepłynęło Obrą ze Sławy Śląskiej do Kargowej, a dwie osady wzięły udział w Międzynarodowym Spływie Kajakowym na Brdzie.

Aktywnymi uczestnikami spływów kajakowych byli : Józef Ozorowski, Marian Tobis, Tadeusz Lipiec, Andrzej Maćkowiak, Marian Jachimowicz, Józef Adydan, Edmund Myk, Miłosław Kijanka, Bolesław Dylewski, Piotr Sawicki, Teodor Gutaj, Urszula i Cezary Turscy, Jerzy Javurek.

Imprezy towarzyskie

Koleżeństwo i duże zaangażowanie w życie organizacyjne, cechowało działaczy i członków Koła. Przyjaźnie zawiązywały się podczas przygotowań i uczestnictwa w imprezach turystycznych. Rolę integracyjną odgrywały również imprezy czysto towarzysko - rozrywkowe. Dużymi imprezami towarzyskimi, które przeszły do legendy PTTK-owskiej, były Bale Turystów organizowane w latach 1957, 1958 w salach hotelu "Europa" na I piętrze.

Komitet Organizacyjny pod kierownictwem Zbigniewa Kosińskiego, wykonał ogromną pracę w zagospodarowaniu, umeblowaniu i dekoracji sal, organizacji bufetów, przygotowaniu kotylicjonów itp. To na tych balach, przy muzyce orkiestry Polskiego Radia z Wrocławia, uczono się tańczyć "hula-hop".

Do udanych imprez należały : wieczornica w klubie "Kongo" w 1960 roku, z okazji 5-lecia Koła, na której wręczono uczestnikom specjalne, pamiątkowe znaczki, nastrojowy Sylwester w schronisku "Szwajcarka" w 1962 roku oraz

wieczornice z okazji zakończenia sezonów turystycznych w hotelu "Nad Zaporą" w 1963 roku i w hotelu "Orlinek" w Karpaczu w 1964 r.

Warto przypomnieć, że w pierwszych latach działalności, Koło nie posiadało żadnego lokalu organizacyjnego, a zebrania Zarządu odbywały się kolejno w mieszkaniach prywatnych jego członków.

I Bal Turystów w "Europie". Stoją od lewej: C. Turski, Z. Kosiński, K. Polański, L. Siemianowski, S. Traczuk.

Fot. archiwum

Udział w życiu Oddziału PTTK "Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze

Koło PTTK nr 1 "Celwiskoza" było w dużym stopniu niezależne finansowo i organizacyjnie od Oddziału PTTK "Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze. Jednak członkowie Koła brali aktywny udział w życiu organizacyjnym Oddziału.

Mieczysław Szmeterowicz na Zjeździe Oddziału w grudniu 1955 r. wybrany został skarbnikiem Oddziału, a od czerwca do października 1956 roku pełnił obowiązki prezesa Oddziału.

Na tym samym Zjeździe w 1955 roku Cezary Turski został wybrany członkiem Zarządu Oddziału, a na Zjeździe w grudniu 1958 roku, skarbnikiem Oddziału. Zjazd Oddziału w 1959 r. wybrał Halinę Zielińską sekretarzem Oddziału, Jana Bancewicza członkiem Oddziałowej Komisji Rewizyjnej a Jerzego Wróblewskiego członkiem Sądu Koleżeńskiego.

W kadencji Oddziału 1959-63 Józef Ozorowski był przewodniczącym Oddziałowej Komisji Turystyki Kajakowej i Żeglarskiej.

Działalność Koła PTTK zyskiwała z roku na rok coraz większe uznanie ze strony kierownictwa Zakładów, jak i załogi. Dyrekcja Przedsiębiorstwa i Rada Zakładowa, często postulowały potrzebę rozszerzenia działalności Koła na większą liczbę członków załogi. Zarząd Koła również dostrzegał ten problem. Był on częścią wewnętrznych

dyskusji o proporcjach działalności na rzecz członków Koła i załogi Zakładów. Działalność Koła była ograniczona pracą społeczną Zarządu, brakiem lokalu, i jakiegokolwiek pracownika. Stąd pojawiła się myśl o powołaniu w miejsce Koła, Oddziału PTTK.

W przekonaniu działaczy Koła, powołanie Oddziału nie mogło się ograniczać do wydarzenia formalnego, ale sens jego powołania widziano tylko wtedy, jeżeli pozwoliłoby to pełniej rozwijać działalność Towarzystwa na rzecz załogi i członków PTTK. W tej sprawie prowadzono konsultacje z Dyrekcją i Radą Zakładową, zapoznawano się z doświadczeniem innych Oddziałów Zakładowych PTTK. Między innymi, delegacja Koła z dyrektorem ds. finansowych Erykiem Millerem, jeździła do Poznania, gdzie przeprowadzono rozmowy z Dyrekcją i Zarządem Zakładowego Oddziału PTTK HCP "Cegielski".

Szukaliśmy takiego rozwiązania organizacyjnego, które ustrzegłoby przyszły Oddział od prowadzenia działalności zarobkowej, a przewidywałoby prowadzenie przez Oddział pracy organizacyjno-turystycznej, zostawiając przy Zakładach finansowanie tej działalności.

To nasze dążenie wynikało z doświadczeń innych Oddziałów, gdzie prowadzenie zarobkowych BORT-ów, osłabiało ich zaangażowanie w pracy programowej, budziło nieufność załóg, przyczyniało się do niesnasek wśród działaczy.

Fot. archiwum

Oddział Zakładowy PTTK "Celwiskoza" 1965 - 1991

Powstanie Oddziału

W dniu 6 lutego 1965 roku w sali konferencyjnej Zakładów, odbyło się VI Walne Zebranie Koła PTTK "Celwiskoza", na którym 50 członków założycieli podjęło uchwałę o powołaniu Zakładowego Oddziału PTTK przy Zakładach Włókien Chemicznych "Celwiskoza" w Jeleniej Górze. Powołany Oddział był pierwszym oddziałem zakładowym PTTK na Dolnym Śląsku i 33 oddziałem zakładowym w Polsce.

Zjazd Założycielski Oddziału Zakładowego PTTK "Celwiskoza" - 6.02.1965r.
Przemawia Włodzimierz Chyczewski. Fot. archiwum

Zebranie założycielskie miało uroczysty charakter. Wzięli w nim udział: sekretarz generalny PTTK - Jerzy Strogulski, v-ce prezes Zarządu Okręgu PTTK we Wrocławiu - J. Kukiz, przewodniczący Zarządu Okręgu Związku Zawodowego Chemików we Wrocławiu - Henryk Orzechowski, dyrektor naczelny Zakładów - Stanisław Zalewski.

Istotnym momentem zebrania było podpisanie uprzednio uzgodnionej Umowy, tzn. Porozumienia - między Dyrekcją i Radą Zakładową Przedsiębiorstwa - a powołanym Oddziałem PTTK.

W umowie tej Oddział PTTK zobowiązał się do:

- opracowywania rocznych i miesięcznych planów wycieczek i imprez turystycznych dla załogi zakładów oraz do realizacji tego planu,
- programowania organizacyjnego i krajoznawczego tych imprez,
- organizacji wypoczynku po pracy,
- organizacji obozów i wczasów turystycznych,
- organizacji przewodnictwa po zakładzie,
- propagowania i organizowania turystyki kwalifikowanej,

- prowadzenia wypożyczalni sprzętu turystycznego.

Dyrekcja i Rada Zakładowa zobowiązały się do:

- zlecania Oddziałowi wszystkich wycieczek oraz imprez turystycznych dla załogi,
- przyznawania dotacji na działalność programową Oddziału i na uzupełnienie wyposażenia wypożyczalni sprzętu turystycznego,
- przekazania Oddziałowi centralnej dyspozycji autobusami zakładowymi na potrzeby turystyki i wypoczynku załogi,
- zapewnienia etatowego prowadzenia Biura Oddziału PTTK,
- przydzielenia Oddziałowi odpowiedniego lokalu z pełnym wyposażeniem,
- wystąpienia do Ministerstwa Przemysłu Chemicznego o udostępnienie "Celwiskozy" do zwiedzania przez wycieczki.

Kierownictwo Zakładów w pełni zrealizowało swoje zobowiązania. Oddano na potrzeby Oddziału specjalnie wybudowane pomieszczenie w centralnym punkcie Zakładu, w którym znalazły miejsce Biuro Oddziału i salka zebrania z biblioteczką. Oddelegowano do pracy w Biurze Oddziału pracownika wskazanego przez Zarząd Oddziału. Zakład przekazał Oddziałowi dyspozycję autobusami zakładowymi na potrzeby turystyczne, dokonując na nasz wniosek radiofonizacji autobusów. Zakład pokrywał koszty programowe Oddziału związane z organizacją wycieczek przez przyznawanie odpowiednich dotacji z funduszu socjalnego. Przyznawał również coroczne dotacje na zakup sprzętu turystycznego i pokrywał koszty jego konserwacji. Przydzielił też Oddziałowi odpowiednie pomieszczenie na magazyn sprzętu turystycznego.

Oddział PTTK "Celwiskoza" również wypełniał swoje zobowiązania określone "Porozumieniem" organizując popularne wycieczki turystyki powszechnej oraz imprezy turystyki kwalifikowanej.

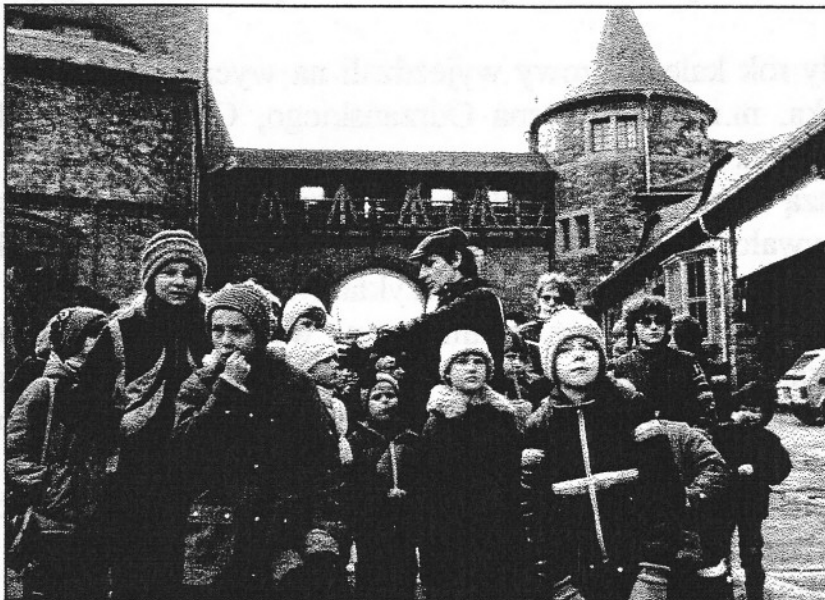
Turystyka powszechna

Wycieczki

Na początku każdego roku, na podstawie wniosków organizacji zakładowych, Działu Socjalnego i własnych, Zarząd Oddziału opracowywał projekt rocznego planu wycieczek, imprez rekreacyjnych i wczasów turystycznych. Po uzgodnieniu i zatwierdzeniu go przez Radę Zakładową i Dział Socjalny, po ustaleniu zabezpieczenia finansowego z funduszu socjalnego, stawał się on planem obowiązującym. Na jego podstawie Oddział opracowywał roczne i miesięczne kalendarzyki zakładowych imprez turystycznych i publikował je z podaniem ich programu, terminu i kosztów odpłatności. Przyjmując program wycieczek starano się uwzględniać różnorodność systemów pracy załogi.

Szczegółnej koordynacji wymagało planowanie wycieczek autobusami zakładowymi. Wycieczek tych było kilkadziesiąt a nawet kilkaset w roku.

Specjalnymi akcjami, dla których opracowywano odrębne programy imprez, były ferie szkolne, szczególnie zimowe. Wtedy organizowano dla dzieci pracowników wycieczki w okolice Jeleniej Góry, kuligi, wycieczki do Wrocławia na specjalne spektakle teatralne, do ZOO.

Wycieczka do zamku Czocha w czasie ferii zimowych w 1984 r.

Fot. K. Dobrucki

Co roku organizowano atrakcyjne wycieczki z okazji Dnia Dziecka, a w grudniu z okazji Mikołaja. Tradycyjnie co roku dla pracowników Zakładu, z okazji Święta Kobiet, organizowano wycieczki, najczęściej do operetki we Wrocławiu.

Przed pałacem w Wilanowie, na wycieczce do Warszawy w maju 1983 roku. Fot. K. Dobrucki

Kilkakrotnie w roku dla emerytów i rencistów, odbywały się wycieczki do atrakcyjnych miejscowości Dolnego Śląska. Każdego roku odbywało się kilka wycieczek dydaktycznych dla uczniów Zakładowej Szkoły Zawodowej, np. do Turoszowa, kopalni węgla w Wałbrzychu, Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Bielawie i dalsze, krajoznawcze np. do Krakowa, w Bieszczady, na Wybrzeże.

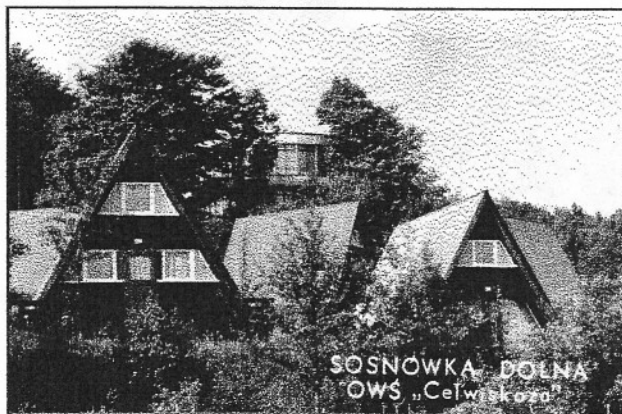
Przez cały rok kalendarzowy wyjeżdżali na wycieczki członkowie sekcji PZW na łowiska, m.in.: do Krosna Odrzańskiego, Otmuchowa, Skwierzyny, Namyślina, Siekierka i Połęcka.

Największą i najważniejszą akcją wycieczkową była "akcja grzybowa". W sezonie odbywało się kilkadziesiąt wycieczek dla poszczególnych Rad Oddziałowych Związku Zawodowego. Na przykład w roku 1967 odbyło się 65 wycieczek na grzyby. Były również organizowane wycieczki "na owoce": jagody, truskawki, jabłka. Członkowie organizacji NOT wyjeżdżali na Targi Poznańskie, do bratnich zakładów "Elana" w Toruniu, do Zakładów Celulozowych w Świeciu i Ostrołęce oraz naftowych w Gdańsku i Płocku.

Dla członków ZBOWiD organizowaliśmy, szczególnie w Miesiącach Pamięci Narodowej, wycieczki do Muzeum Obozowego w Rogoźnicy, na Cmentarz Żołnierzy II Armii WP w Zgorzelcu oraz do Toporowa.

Organizowane były również wycieczki dla kibiców na imprezy sportowe: piłkarskie, żużlowe, motorowodne, jak i wycieczki rekreacyjne na narty biegowe lub na basen kąpielowy w hotelu "Granit" w Szklarskiej Porębie.

Biuro Oddziału organizowało wycieczki także dla Zakładowego Oddziału Samoobrony, Honorowych Dawców Krwi, Społecznych Inspektorów BHP, dla praktykantów i stażystów. Odbywało się również wiele wycieczek do różnych szkół jeleniogórskich, do których uczęszczały dzieci naszych pracowników. Autobusy zakładowe przewoziły również uczestników turnusów wczasowych do Zakładowego Ośrodka Wczasów w Ustce, a dzieci na kolonie do ośrodka kolonijnego w Sarbinowie.

Fot. K. Dobrucki

Woziły także na wycieczki, uczestników wczasów organizowanych w Zakładowym Ośrodku Wypoczynkowym w Sosnówce. Autobusami zakładowymi odbywały się liczne wycieczki i wyjazdy dla członków Oddziału PTTK organizowane przez Zarząd Oddziału lub poszczególne kluby turystyki kwalifikowanej.

Roboczą realizacją planu wycieczek zajmował się pracownik biura Oddziału, który w konsultacji z kierownikiem wycieczki, ustalał szczegółowy program krajoznawczy i trasę wycieczki, załatwiał sprawy zakwaterowania, wyżywienia oraz przewodnictwa.

Od grudnia 1965 roku do końca roku 1967 kierownikiem biura był Stanisław Bretes, któremu przypadła pionierska rola wypracowania form obsługi ruchu turystycznego w Zakładach. Po jego przejściu do innej pracy w "Celwiskozie", w latach 1968 - 1969 kierownikiem był Leszek Janik, a po nim przez kilka miesięcy Wanda Słaby. W roku 1970 na wniosek Zarządu Oddziału dyrekcja oddelegowała do pracy w biurze Oddziału aktywnego turystę Józefa Tesznara, który pracował na tym stanowisku do połowy roku 1992. Jego zaangażowanie turystyczne, wiedza krajoznawcza, zdolności organizacyjne sprawiły, że w okresie jego pracy, Oddział stał się faktycznym i uznawanym przez załogę organizatorem wycieczek i imprez turystycznych.

Wczasy turystyczne

Podobnie jak Koło, Oddział organizował różne formy wczasów turystycznych. W latach 1966 - 1967 zorganizował wczasy pobytowe FWP - PTTK w Nidzie na Mazurach i w Jastarni - Łebie nad Bałtykiem. Wczasy świąteczne zorganizowane były: w roku 1965 noworoczne i wielkanocne w schronisku "Bronka Czecha", w roku 1967 noworoczne w DW FWP "Krasnoludki" w Sosnowce Górnej, a w roku 1975 wielkanocne w FWP w Zachełmiu. Kontynuowana była organizacja wczasów namiotowych tzw. "sycylijskich". W dziesięciu wygodniejszych namiotach, z dużym namiotem - świetlicą, z wyżywieniem pobieranym z ośrodka kolonijnego. Wczasy te zorganizowane były w Chłopach k/Sarbinowa sześciokrotnie, w latach 1965 - 1968 oraz w latach 1970 - 1971. Dwukrotnie wczasy namiotowe zorganizowane były na Mazurach nad jeziorem Bełdany, w latach 1973 i 1978. W latach 1975 - 1976 wczasy turystyczne zorganizowane były nad Jez. Sławskim w Radzyniu, a w roku 1977 w miejscowości Wieleń w województwie leszczyńskim. W roku 1977 Oddział zorganizował w województwie zielonogórskim dwa turnusy wczasów rowerowych.

Wczasy turystyczne organizowane przez Oddział PTTK stanowiły istotną część akcji wypoczynkowej załogi i obejmowały ponad 10 % ilości pracowników Zakładów wyjeżdżających na wczasy.

Wypożyczalnia Sprzętu Turystycznego

Podejmowanie rodzinnych urlopów turystycznych, jak i organizację zbiorowych wczasów, w dużej mierze ułatwiała wypożyczalnia sprzętu turystycznego. Dzięki dotacjom Zakładu i właściwej konserwacji sprzętu, ze skromnej ilości sprzętu w latach początkowych, w latach siedemdziesiątych wypożyczalnia posiadała m.in.: ponad 120 namiotów, 160 materacy turystycznych, 120 plecaków, 5 przyczep kempingowych, rowery, kajaki, 3 łodzie żaglowe, butle turystyczne i inne. W miarę zwiększania się wyposażenia wypożyczalni, rosła też liczba wypożyczeń. W roku 1968 było 107 wypożyczeń, w 1971 - 177, a w latach 1981 - 1989 około 310 - 350 wypożyczeń w roku. Większość wypożyczeń obejmowała kilka rodzajów sprzętu turystycznego.

Prowadzącymi wypożyczalnię sprzętu turystycznego byli w kolejności: Franciszek Ostouch, Zdzisław Skarbski, Leszek Janik, Stanisław Batorowicz, Józef Teszner, Longin Łygan.

Międzynarodowy Zlot Przyjaźni Turystów Polski I Czechosłowacji w Sosnowcu. 23 - 25. 06.1967 r.
Fot. archiwum

Turystyka kwalifikowana

Jednostki organizacyjne Oddziału

Dyspozycja autobusami zakładowymi i finansowanie imprez z funduszu socjalnego stwarzało Oddziałowi duże możliwości organizowania turystyki kwalifikowanej. Wszystkie imprezy Oddziału, niezależnie od ich rodzaju były dostępne dla wszystkich członków PTTK. Jednak grupy koleżanek i kolegów o zdecydowanych zainteresowaniach turystycznych oraz wymogi statutu PTTK doprowadziły do powołania następujących jednostek na prawach kół PTTK :

Klub Turystyki Pieszej,
Klub Turystyki Żeglarskiej,
Klub Turystyki Motorowej,
Koło Przewodników Zakładowych,
Koło Szkolne PTTK.

Klub Turystyki Pieszej "Dreptak"

Podstawową działalnością Klubu było organizowanie sobotnio-niedzielných wycieczek pieszych górskich. W ciągu roku odbywało się 20 - 30 wycieczek. Przez wiele lat wycieczki górskie organizowane były w ramach cykli tematycznych, tzw. "Rajdów na Raty" :

- 1966 - Szlakami Piastów
- 1968 - Szlakami tajemnic walimskich
- 1976 - Rajd dookoła Jeleniej Góry
- 1977 - Zamki dolnośląskie
- 1978 - Skałki Kotliny Jeleniogórskiej
- 1985 - Szlakiem Zamków Piastowskich
- 1986 - Szlakami rezerwatów przyrody woj. jeleniogórskiego
- 1987 - Szczytami Sudetów
- 1988-89 - Międzynarodowym Szlakiem EB
- 1990 - Wycieczki XXV-lecie Oddziału PTTK

Na zakończenie sezonu odbywało się podsumowanie cyklu rocznego, a najwytrwalsi uczestnicy otrzymywali nagrody, upominki i znaczki rajdowe.

Klub organizował również udział członków Oddziału w imprezach organizowanych w Sudetach przez inne Oddziały PTTK, jak np.: Rajdach "Barbórkowych" - O/PTTK Wałbrzych, Rajdach Ziemniaczanych - O/PAN Wrocław, Rajdach Me-

talowców - O/Kamienna Góra, Rajdach Jesiennych i Eskapadach Rodzinnych - O/"Sudety Zachodnie", Rajdach Energetyków - O/Elektrownia Turów.

Do poznawania gór polskich przyczyniał się udział drużyn naszego Oddziału, w Ogólnopolskich Rajdach Górskich Chemików, organizowanych pod patronatem Zarządu Głównego Związku Zawodowego Chemików w Katowicach.

Od powołania Oddziału do roku 1980, braliśmy udział we wszystkich 15 rajdach, z tym, że w dwunastu jako uczestnicy, a w trzech jako organizatorzy.

Braliśmy udział w następujących Rajdach Górskich Chemików :

- 1966 - VI - Beskid Śląski i Żywiecki
- 1967 - VII - Kotlina Kłodzka
- 1968 - VIII - Jura Krakowsko-Częstochowska
- 1969 - IX - Bieszczady
- 1970 - X - Beskid Sądecki i Gorce
- 1971 - XI - Beskid Sądecki i Pieniny
- 1972 - XII - Sudety Środkowe
- 1973 - XIII - Beskid Żywiecki i Śląski
- 1975 - XV - Bieszczady
- 1976 - XVI - Sudety Wschodnie i Góry Stołowe
- 1977 - XVII - Beskid Niski
- 1978 - XVIII - Beskidy Zachodnie
- 1979 - XIX - Bieszczady

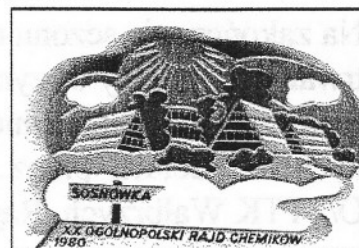
Oddział nasz był organizatorem trzech, następujących Ogólnopolskich Rajdów Górskich Chemików :

- V - w Karkonoszach w 1965r., w którym udział wzięło ponad 600 uczestników, wędrujących przez 4 dni na dziesięciu trasach. To na tym rajdzie w konkursie na hasło rajdowe, zwyciężył dwuwiersz : "Chemik zdrowie, humor znajduje, biorąc udział w swoim rajdzie".

- XIV - w Karkonoszach w 1974 roku, w którym na dwunastu trasach brało udział ponad 1000 uczestników. Największym powodzeniem cieszyła się trasa nr 1 biegnąca przez Czeskie Karkonosze. Imponujący był na zakończenie imprezy, wspólny biwak w Cieplicach, z występem Cygańskiego Zespołu Pieśni i Tańca.

- XX - w Karkonoszach w 1980 roku ze stałym biwakiem w Ośrodku Wypoczynkowym w Sosnowcu. W rajdzie wzięło udział 900 osób z 72 zakładów chemicznych całego kraju. Raid ten, był ostatnim Rajdem Górskim Chemików, z

uwagi na rozwiązanie Związku Zawodowego Chemików.

Po roku 1980 Klub "Dreptak" organizował 10-14 dniowe obozy górskie, które pozwalały na lepsze poznanie wybranych grup górskich. Obozy takie, zawsze były organizowane z dowozem uczestników autobusami zakładowymi i ze stałą bazą wypadową w góry, najczęściej w obiektach PTTK (Domy Turysty).

Klub zorganizował następujące obozy :

- w roku 1981 - Tatry Polskie - DT PTTK w Zakopanem
- 1982 - Tatry Polskie - DT PTTK w Zakopanem
- 1983 - Beskid Śląski, Żywiecki i Wysoki - DT PTTK w Szczyrku
- 1984 - Beskid Niski i Bieszczady - DT PTTK w Sanoku
- 1985 - Mała Fatra i Tatry Słowackie - "taborisko nad Varinką"
oraz camping w Tatrzańskej Łomnicy
- 1986 - Czeskie Karkonosze i Czeski Raj - Herlikovice
- 1987 - Mała Fatra, Tatry Niskie i Tatry Słowackie - "taborisko
nad Varinką" oraz camping w Tatrzańskej Łomnicy
- 1988 - Bieszczady - schronisko PTTK w Ustrzykach Górnych
- 1989 - Beskid Sądecki - stacja PTTK w Znamierowicach.

Sierpień 1982 rok. Obóz w Tatrach. Na szczycie Świnicy.

Fot. K. Dobrucki

Rok 1983. Na Babiej Górze, podczas sierpniowego obozu w Beskidzie Śląskim, Żywieckim i Wysokim.

Fot. K. Dobrucki

Uczestnicy obozu wędrownego "Karkonosze Czeskie i Czeski Raj"
w sierpniu 1986 roku przed schroniskiem na Śnieżce.

Fot. K. Dobrucki

Klub "Dreptak" był głównym organizatorem dwóch "sztandarowych", cyklicznych, dużych imprez Oddziału.

Rajdy Odbiorców i Dostawców "Celwiskozy" pod hasłem "Bez reklamacji"

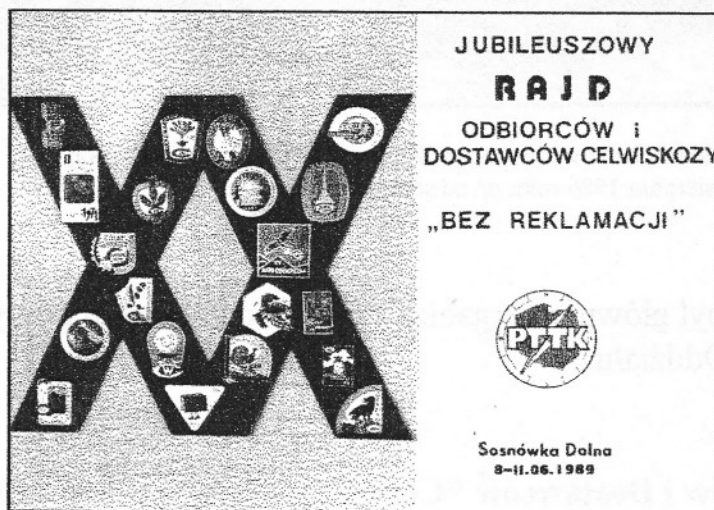

Kierownictwo Zakładu z dyr. Stanisławem Boguszem, organizatorzy i grupa uczestników I Rajdu.

Fot. Z. Adamski

Były to rajdy dla turystów z zakładów odbierających wyroby "Celwiskozy" lub z zakładów dostarczających surowce. W latach 1969 -1989 odbyło się 20 corocz-

nych imprez organizowanych najczęściej w czerwcu. W rajdach tych brało udział 100 - 150 uczestników, którzy mieli okazję poznać zakład oraz wędrować 3 - 4 dni po wyznaczonych trasach Sudetów Zachodnich. Kilka tych rajdów przebiegało całkowicie po czeskiej stronie Karkonoszy. Wiele drużyn brało udział w tej imprezie parokrotnie. Do nich należały m. innymi ekipy z : ZPB "Bielbaw" i ZPB "Bieltex" z Bielawy, "Eskimo", "Uniontex" i "Poltex" z Łodzi, "Frotex" z Prudnika, "Fresco" ze Zgierza, "Zwoltex" ze Zduńskiej Woli, K.Z.C.i P. z Krapkowic oraz drużyny z bratnich zakładów włókien chemicznych "Stilon" z Gorzowa Wielkopolskiego, "Wistom" z Tomaszowa Mazowieckiego i "Elana" z Torunia.

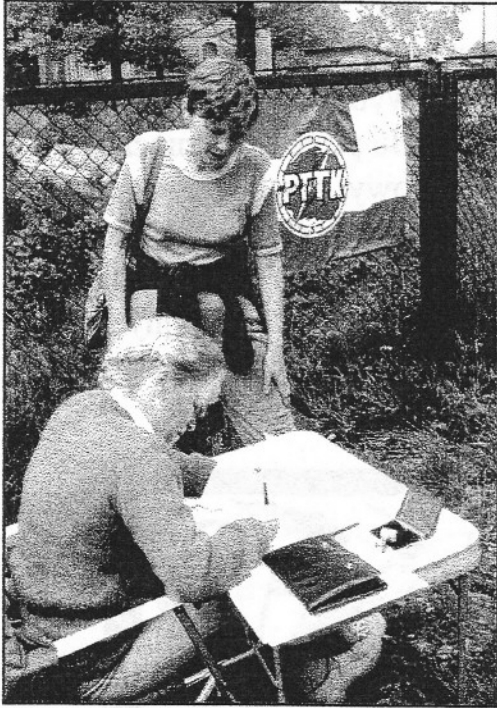
Długodystansowe Marsze Turystyczne

Zainicjowana przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Jeleniej Górze, impreza ta w latach 1980 - 82 organizowana była przez inne Oddziały PTTK. Przejęta została przez Oddział "Celwiskoza" w roku 1983. Do 1997 roku Klub "Dreptak" zorganizował i przeprowadził 15 Marszów Długodystansowych. Impreza ta polegała na tym, że uczestnicy musieli przejść w ciągu jednego dnia, w tempie turystycznym, wyznaczoną trasę górską długości około 50 kilometrów. Trasy przebiegały przeważnie pasmami Sudetów Zachodnich, np. :

- w roku 1987 - Boguszów Gorce - Marciszów - Wólek - Szwajcarka
- 1990 - Jelenia Góra - Karpacz - Budniki - Kowary - Szwajcarka
- 1991 - Janowice Wlk. - Przełęcz Widok - Okole - Zapora Pilchowice

1995 - Lubawka - Przełęcz Okraj - Karpacz - Sosnówka
ostatni w 1997 roku - Szklarska Poręba - Szrenica - Szpindlerowy Młyn -
Karpacz.

W marszach brało udział 40 - 70 uczestników -
wytrawnych turystów, przeważnie z różnych
miejscowości naszego województwa, ale także

Na punkcie kontrolnym w Krzeszowie, podczas
IX Długodystansowego Marszu Turystycznego
Marciszów - Andrzejówka . 11.06.1988r.

Fot. K. Dobrucki

z Wrocławia, Wałbrzyska,
Leszna,
Kościana,

Zielonej Góry, Świdnicy, Rudy Śląskiej, Ra-
domska, Kędzierzyna, Gdyni . We wszyst-
kich Marszach wziął udział jego najstarszy
uczestnik, urodzony w 1929 roku, Marian
Owczarek z Gryfowa Śląskiego. Z naszych
piechurów najwięcej razy w Marszach udział
wzięli Longin Łygan i Józef Kruk.

Na każdej imprezie organizatorzy zapewniali
uczestnikom : posiłek, znaczki pamiątkowe,
dyplomy, nagrody, upominki i ewentualnie
konieczny transport.

Członkowie Klubu i
Oddziału brali zawsze licz-
ny i zaangażowany udział w
akcjach wojewódzkich
"Porządkowanie Gór". W
roku 1979 w Górach Izer-
skich na głównym szlaku
czerwonym, w 1980 roku
wykonywali prace porząd-
kowe w Rudawach Jano-
wickich w rejonie zamku
Bolczów, w 1981r. na tere-
nie Pogórza Izerskiego od-
nawiali znaki turystyczne,

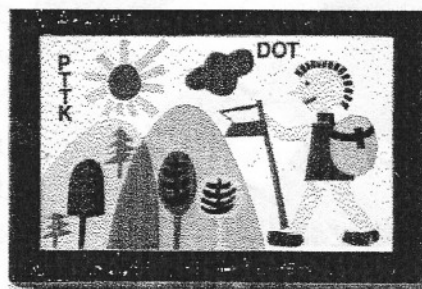
Członkowie "Dreptaka" podczas akcji "Czyste góry" w 1982r.

Fot. K. Dobrucki

a w 1982 roku naprawiali mostki na zielonym szlaku w rejonie Czarnego Kotła Jagniańskiego.

Zarząd Klubu zorganizował w połowie lat 70-tych konkurs na nazwę klubu. Zwyciężyła nazwa "Dreptak" przed nazwami "Żółw" i "Ślimak".

W roku 1984 Klub ogłosił konkurs na znaczek klubowy. Spośród kilku nadesłanych projektów, wybrano propozycję Teodora Gutaja, autora wielu projektów znaczków rajdowych. Metalowy, emaliowany znaczek Klubu "Dreptak", numerowany na jego odwrocie, wręczano wraz z legitymacją klubową tzw. "członkom zwyczajnym", najaktywniejszym uczestnikom imprez turystycznych.

Z inicjatywy Klubu, Zarząd Oddziału ustanowił specjalną Dziecięcą Odznakę Turystyczną (DOT) w stopniu brązowym, srebrnym i złotym. Wręczana ona była dzieciom do lat 12, za udział w odpowiedniej (wg regulaminu) ilości wycieczek turystycznych zorganizowanych przez Klub lub Oddział.

Vice-prezes Zbigniew Korzelski wręcza Przemkowi Dobruckiemu odznakę DOT. Fot. K. Dobrucki

Stanowiła ona swoisty doping dla rodziców, aby w wolnym od pracy dniu wybrać się ze swoimi pociechami na wycieczkę. Nasza DOT była wcześniej ustanowiona niż ogólnopolska odznaka "Siedmiomilowe buty". Pierwszymi zdobywcami DOT byli: Wawrzek i Przemek Dobruccy, Kasia Teszner, Kasia Tabaka, Agnieszka i Sławek Chmarek, Joasia i Monika Kosierkiewicz, Sławek Wojciechowski.

Klub opracował i wydał śpiewnik turystyczny zawierający najbardziej popularne piosenki śpiewane na imprezach klubowych.

Klub Turystyki Pieszej "Dreptak" był najliczniejszym klubem Oddziału. W okresie świetności liczył około 120 członków. W znacznej części byli to doświadczeni i aktywni turyści górscy.

Prezesami Klubu byli :	Tadeusz Panaś	1965 - 1973
	Michał Kasztelan	1974 - 1977
	Kazimierz Dobrucki	1978 - 1983
	Józef Kruk	1984 - 1986
	Stefan Pitera	1987 - 1988
	Stefan Jabłoński	1989 - 1991
	Tadeusz Panaś	1992 - 1997
	Jan Filipowicz	1997 - 1999

W Zarządzie Klubu, w różnych kadencjach działali aktywni turyści i organizatorzy imprez : Stanisław Wojtusiak, Adam Kościński, Barbara Blarowska, Zdzisław Rzeźniowiecki, Marek Wojciechowski, Józef Tesznar, Jan Susabowski, Maria Muzyka, Ryszard Chrobak, Janusz Łapinis, Ryszard Chmarek, Wojciech Kosierkiewicz, Alicja Pasińska, Wojciech Kin, Janina i Janusz Babkiewiczowie.

Aktywnymi członkami Klubu, biorącymi aktywny udział w wielu imprezach, również przy organizacji ich, byli : Halina Chmarek, Aleksandra Dobrucka, Alena Filipowicz, Zofia Iglík, Jadwiga Kijanka, Alena Kosierkiewicz, Krzysztof Kowalski, Krzysztof Pasiński, Kazimiera Pitera, Ewa Tesznar.

Zakończenie Rajdu "Szczytami Sudetów" w Sosnowcu, w październiku 1987r.

Fot. W. Dobrucki

Klub Turystyki Żeglarskiej "Bryza"

Kontynuując działalność sekcji żeglarskiej Koła PTTK, Klub organizował swoją działalność wokół trzech podstawowych zadań:

- szkolenia i podnoszenia umiejętności żeglarskich swoich członków,
- remontów i wyposażania posiadanych jachtów i pozyskiwania nowych żaglówek,
- organizacji corocznych rejsów żeglarskich, na akwenie Wielkich Jezior Mazurskich.

W pierwszych latach działalności Klubu, żeglarze nasi zdobywali uprawnienia żeglarskie w różnych ośrodkach szkoleniowych, np. GKKFiT w Giżycku, czy PZZ w Trzebieży. Z czasem, gdy do Klubu zgłaszało się coraz więcej chętnych z uwagi na fakt, że "Bryza" była jedynym klubem żeglarskim w Jeleniej Górze, Klub organizował szkolenia żeglarskie we własnym zakresie. Zajęcia teoretyczne odbywały się w zimę i na wiosnę, a pływania szkoleniowe na jeziorze Witka k/Zgorzelca, na stawie "Balaton" w Stanisławowie lub na Mazurach. Egzaminy na patenty żeglarskie odbywały się w roku 1972 w ośrodku żeglarskim w Kunicach k/Legnicy, w 1974 i 1975 nad Jeziorem Dominickim w Boszkowie - województwo zielonogórskie, w latach 1977 i 1978 na stawie "Balaton" w Stanisławowie, a w latach późniejszych na obozach żeglarskich na Jeziorach Mazurskich.

Na rejsie żeglarskim.

Fot. Z. Adamski

Ponad 300 żeglarzy uzyskało patent żeglarza i sternika jachtowego na 14 kursach organizowanych przez Klub "Bryza".

W końcu lat 70-tych do Klubu należało:

- 1 jachtowy kapitan żeglugi bałtyckiej,
 - 22 sterników jachtowych,
- 85 żeglarzy jachtowych, na około 120 członków Klubu.

Dziesięciu członków Klubu posiadało uprawnienia przodownika turystyki żeglarskiej PTTK, a dwóch uprawnienia instruktora żeglarstwa. Od roku 1965 Klub był członkiem Polskiego Związku Żeglarskiego, w pierwszych latach

Okręgowego we Wrocławiu, a po powstaniu województwa jeleniogórskiego - Okręgowego w Jeleniej Górze.

Klub rozpoczął działalność posiadając jeden jacht "Tahiti". W następnych latach powiększył swoją flotyllę : w 1972 roku, o jacht "Nike" typu Parus, w 1978 roku jacht "Bora-Bora" typu ElBimbo, w 1985 roku jacht "Tasmania" klasy Venus, a w 1986 roku jacht "Pago-Pago" - drugi jacht klasy ElBimbo, który żeglarze Klubu zmontowali z zakupionej surowej skorupy. Wszystkie jachty zostały wyposażone w przyczepne silniki spalinowe, wyposażenie gospodarcze i mieszkalne, w nowe olinowanie i ożaglowanie.

Jachty przechodziły remonty i przebudowy dokonywane przez członków Klubu: "Tahiti" w latach 1972 i 1974/75, "Nike" w latach 1972 i 1974/75. Łodzie nasze zimowały na Mazurach, początkowo w Pisz, później w PGR w Giżycku, w Ośrodku Żeglarskim w Sztynorcie, a od roku 1977 w porcie żeglarskim LOK w Giżycku.

Przed każdym sezonem ekipa klubowa przygotowywała jachty do pływania. Jachty wodowano, stawiano maszty, zakładano osprzęt, dokonywano drobnych napraw, kontrolowano sprawność silników.

Przez wszystkie 23 lata swojej działalności, Klub Turystyki Żeglarskiej "Bryza" organizował rejsy stażowo - wypoczynkowe na Wielkich Jeziorach Mazurskich. Corocznie odbywało się 5 turnusów dwutygodniowych. We wszystkich tych rejsach wzięło udział ponad 1800 uczestników.

Prezesami Klubu byli:

w latach 1965-66 - Paweł Siałkowski
 1967-71 - Jerzy Bagdziński
 1972-73 - Janusz Babkiewicz
 1974-79 - Tadeusz Markiewicz
 1980-81 - Szczepan Sidor
 1982-99 - Tadeusz Markiewicz

Aktywnymi członkami zarządu Klubu i organizatorami życia żeglarskiego w klubie byli: Jerzy Javurek, Cezary Turski, Tadeusz Jędrzejczuk, Edmund Myk, Tadeusz Janikowski, Mirosław Bułat, Andrzej Fortuna, Marcei Bołociuk, Władysław Stasiński, Walenty Parpura, Marian Kuchnia, Gabriel Bechcicki, Piotr Borkowski i Witold Kwieciński.

Szczególnie duże zasługi dla Klubu położył kolega Tadeusz Markiewicz. Był on przez wiele lat faktycznym organizatorem rejsów na Mazurach i remontów jachtów. Był organizatorem, a często wykonawcą prac bosmańskich przed i po sezonach pływania. Tadeusz Markiewicz jest od roku 1986 członkiem władz Okręgowego Związku Żeglarskiego w Jeleniej Górze, sprawując funkcję przewodniczącego Komisji Technicznej.

Klub Turystyki Motorowej

Od roku 1965 Klub organizował udział motorowców Oddziału w imprezach turystycznych. W roku 1965- w Ogólnopolskim Zlocie Motorowym XX-lecie Ziem Zachodnich we Wrocławiu; w X Centralnym Zlocie Turystów Zmotoryzowanych do Kruszwicy; w 1966- w Zlocie Gwiazdzistym do Bydgoszczy; w roku 1967- w XI Centralnym Zlocie Turystów Zmotoryzowanych do Morskiej Granicy Pokoju; w 1970- w Okręgowym Zlocie Motorowym do Lwówka Śl.

Klub był organizatorem w roku 1967 dużej imprezy motorowej. Był to Gwiazdzisty Zlot Motorowy Przemysłu Włókien Chemicznych z okazji XX-lecia Zakładów "Celwiskoza". W tym Zlocie brało udział 90 uczestników. Klub organizował grupowe wyjazdy motocyklowe i samochodowe w Czeskie Karkonosze i do NRD, m.in. do Szwajcarii Saksońskiej, Drezna, Berlina i Poczdamu.

W roku 1978 działacze Klubu sprawowali główne funkcje kierownicze na XXII Centralnym Zlocie Motorowym PTTK, organizowanym nad Zalewem w Leśnej. W Zlocie wzięło udział ponad 300 uczestników z 17 województw na 175 pojazdach.

W roku 1967 na zlecenie Zarządu Okręgu PTTK we Wrocławiu, Klub zorganizował kurs dla kandydatów na przodowników turystyki motorowej. Kurs odbył się w DW FWP "Krasnoludki" w Sosnowce Górnej.

Dogrywka na mecie jednego ze zlotów motorowych. Strzela z łuku Henryk Leszczyński. Sędziuje Teodor Gutaj. Fot. Z. Adamski

Kierownikiem kursu był Stanisław Kawiako. Uczestnikami byli koledzy z oddziałów PTTK z Wrocławia, Wałbrzycha, Legnicy, Świdnicy, Jeleniej Góry i "Celwiskozy". Po pomyślnym zdaniu egzaminów, przodownikami turystyki motorowej zostali m.in. nasi koledzy: Jerzy Wróblewski, Władysław Wieczorek, Zdzisław Rzeźniowiecki, Teodor Gutaj, Marian Kuchnia, Feliks Sałata, Kazimierz Wiśniewski.

Główną imprezą Klubu były Zloty Motorowe "Wspólnego Celu" i PTTK. Podjęte były z inicjatywy redaktorów Gazety Zakładowej "Wspólny Cel", Stanisława Kozara i Zbigniewa Adamskiego oraz Zarządu Oddziału PTTK. Zloty odbywały się co roku. W latach 1971 - 1989 odbyło się 20 zlotów. Były to impre-

zy turystyczne bez rywalizacji czasowej, podczas których, uczestnicy odnajdywali na trasie obiekty krajoznawcze. Imprezy kończyło wspólne ognisko, posiłek, rozdanie nagród, najczęściej po dogrywce punktowej, strzelania z łuku do tarczy. Trasy zlotów liczyły około 50 kilometrów i kończyły się m.in. w schronisku "Szwajcarka", Wojcieszowie, Płoszczynie, na zamku Grodziec, zamku Świny, w schronisku "Czartak", Krzeszowie, w schronisku "Perła Zachodu", na Górze Szybowcowej w Jeżowie, nad Wodospadem Szklarka oraz w Ośrodku Wypoczynkowym w Sosnowce. W zlotach brało udział zazwyczaj 15 - 25 pojazdów.

Zwycięzcami Zlotów byli w kolejności ich organizacji: M. Kuchnia, M. Narębski, C. Turski, B. Mikrut, A. Pasińska, T. Szociński, M. Narębski, T. Szociński, S. Piotrowski, J. Nienaratowicz, B. Mikrut, E. Ludwinowicz, J. Mroczek, Z. Mach, A. Zwarycz, T. Szociński, J. Falborski, D. Falborska.

Zloty przestały być organizowane po likwidacji gazety "Wspólny Cel" w roku 1989.

W roku 1991 Klub zorganizował Oddziałowy Krajoznawczy Rajd Samochodowy „Dookoła Jeleniej Góry”, z zakończeniem w Wojcieszycach, w którym wzięło udział 15 pojazdów.

ZLOT	ROK	ZWYCIĘZCA
I	1971	MARIAN KUCHNIA
II	1972	MARIAN NARĘBSKI
III	1973	CZESŁAW TURSKI
IV	1974	BONIFACJUSZ MIKRUT
V	1975	ALINA PASIŃSKA
VI	1976	TADEUSZ SZOCIŃSKI
VII	1977	MARIAN NARĘBSKI
VIII	1978	TADEUSZ SZOCIŃSKI
IX	1979	STEFAN PIOTROWSKI
X	1980	JANUSZ NIENARATOWICZ
XI	1981	BONIFACJUSZ MIKRUT
XII	1982	EDWARD LUDWINOWICZ
XIII	1983	JANUSZ MROCEK
XIV	1984	ZYGMUNT MACH
XV	1985	ZYGMUNT MACH
XVI	1986	2

Prezesami Klubu Motorowego byli w latach :

- 1965 - 1968 - Jerzy Wróblewski,
- 1969 - 1973 - Janusz Kolonko,
- 1973 - 1975 - Cezary Turski,
- 1976 - Kazimierz Łątka,
- 1977 - 1989 - Edward Ogrodnik.

Obok nich w Zarządzie Klubu działali: Jerzy Banaszak, Wiesława Milanowska, Stanisław Kawiako, Henryk Wysocki, Mieczysław Myćka, Tadeusz Szociński.

W organizację imprez motorowych, a szczególnie Zlotów Motorowych "Wspólnego Celu" i PTTK duży wkład pracy społecznej dali: Zdzisław Rzeźniowiecki, Zbigniew Adamski, Teodor Gutaj, Marian Kuchnia.

Koło Przewodników Zakładowych

Jesienią 1965 roku Zarząd Oddziału po uzgodnieniu z Okręgową Komisją Przewodnicką i Kołem Przewodników PTTK w Jeleniej Górze, rozpoczął szkolenie dla kandydatów na uprawnienia przewodnickie. Z dwudziestu kolegów, którzy rozpoczęli szkolenie, po zdaniu egzaminu państwowego przed Komisją z legendarnym już dzisiaj szefem wyszkolenia Tadeuszem Steciem, czternastu uzyskało uprawnienia przewodnika zakładowego PTTK.

Pierwszym przewodniczącym Koła Przewodników Zakładowych został Jan Szałowicz. W roku 1968 przewodniczącym Koła został wybrany Wacław Postępski, który pełnił tę funkcję przez wszystkie pozostałe kadencje.

W różnych kadencjach w Zarządzie Koła działali także: Stefan Piotrowski, Maria Gmur, Piotr Matysiak, Tadeusz Panaś, Bronisław Jarosz, Henryk Leszczyński, Irena Grała oraz Teodor Gutaj.

Koło zorganizowało jeszcze kurs szkoleniowy w roku 1970 na podwyższenie klasy przewodnickiej i w roku 1978 kurs dla kandydatów na przewodników zakładowych z Fabryki Dywanów oraz "Hydromechu" w Kowarach, Zakładów Przemysłu Wełnianego "Czesankowa" i Huty Szkła Technicznego w Jeleniej Górze.

W wyniku akcji szkoleniowych w roku 1979 Koło liczyło 24 przewodników zakładowych, w tym 10 z klasą II (wyższą) i 14 z klasą III.

Lata od 1965 do końca lat 70-tych, to okres dużego napływu wycieczek do Zakładów "Celwiskoza". Średnio nasi przewodnicy oprowadzali po Zakładach każdego roku 50 - 60 wycieczek przyjeżdżających z całej Polski. To zainteresowanie wynikało w dużej mierze z atrakcyjnego położenia "Celwiskozy" w Sudetach Zachodnich, które często były głównym celem wycieczek.

Ze sprawozdań Zarządów Koła i Oddziału wynika, że w latach 1965 - 1989 przewodnicy oprowadzili po zakładzie "Celwiskoza" 1110 wycieczek z ponad 23 000 uczestników. Przewodnicy prowadzili każdego roku w czerwcu, z okazji Dnia Chemika „Niedzielę Otwartych Bram”. Podczas tych "Niedziel" przewodnicy oprowadzali społecznie po Zakładzie mieszkańców Jeleniej Góry, w dużej mierze rodziny pracowników oraz młodzież zainteresowaną podjęciem pracy w "Celwiskozie".

Koło PTTK przy Zakładowej Szkole Zawodowej

Po powstaniu Oddziału PTTK "Celwiskoza", zorganizowane zostało Koło PTTK przy ZSZ. Powstało ono w marcu 1965 roku. Pierwszym przewodniczącym Koła był Andrzej Gizak, a członkami Zarządu byli Wiktor Szczypek i Roman Cukiera.

Koło, korzystając z pomocy organizacyjnej Oddziału i ogromnego zaangażowania w organizację imprez turystycznych szkolnych dyrektora szkoły, wieloletniego działacza PTTK Włodzimierza Chyczewskiego, szybko rozwinęła bogatą i systematyczną działalność. W powiązaniu z programem nauki, organizowane były wycieczki dydaktyczne w Karkonosze, do Zgorzelca, Turoszowa, Wałbrzycha, Legnicy, Wrocławia, a także coroczne dalsze, kilkudniowe wycieczki do Gdańska, Warszawy, Krakowa, w Bieszczady. Wycieczki miały powtarzalny cykl i program, w miarę wymiany uczniów w klasach w kolejnych latach.

Co roku odbywały się dwudniowe górskie rajdy szkolne w Sudetach Zachodnich, w których brała udział większość uczniów szkoły. Dla wielu z nich udział w tych, był pierwszym zetknięciem się z turystyką i krajoznawstwem.

Wielu z nich zostało później aktywnymi turystami. Przykładem tego jest wieloletni działacz Klubu Żeglarskiego "Bryza" kolega Szczepan Sidor - uczeń i absolwent naszej ZSZ. Osiągnięcia w działalności szkolnego Koła PTTK były możliwe dzięki dużemu zaangażowaniu nauczycieli - opiekunów Koła: Edwarda Ludwinowicza, Bolesława Bara, Henryka Pawłowicza i Jadwigi Mroczek.

Poza wymienionymi jednostkami organizacyjnymi Oddziału, działalność turystyczna i krajoznawcza podejmowana była również przez Zarząd Oddziału, Biuro Oddziału lub grupy zainteresowanych kolegów.

Turystyka kajakowa

Korzystając z kajaków składanych wypożyczalni sprzętu turystycznego, podejmowane były spływy indywidualne różnymi rzekami Polski, szczególnie modną w latach sześćdziesiątych rzeką Drawą.

Dwutygodniowe spływy kajakowe z dowozem sprzętu i uczestników autobusami zakładowymi, organizował zapalony turysta kajakowy - kolega

Na spływie kajakowym Drwęcą w 1985 roku. Fot. Z. Adamski

Józef Tesznar - kierownik biura Oddziału.

Spływy takie odbyły się w latach 1973, 1975, 1982 na rzece Krutyni na Mazurach na trasie Sorkwity - Nida. W roku 1984 rzeka Drawą z Czaplinka, a w roku 1985 rzeką Drwęcą na trasie Ostróda - Toruń. W roku 1986 odbył się spływ mało znaną rzeką Rozpuda na Pojezierzu Suwalskim na trasie Jezioro Rozpuda - Bakalarzewo - Augustów.

Nasi kajakowcy pływali również malowniczą rzeką Czarną Hańczą i Kanałem Augustowskim.

Do aktywnych i wielokrotnych uczestników spływów należeli: Józef i Ewa Tesznarowie, Zbigniew i Teresa Adamscy, Maria Pawlik, Krzysztof Kowalski, Anna Bilińska, Tadeusz Szociński.

Turystyka narciarska

Od roku 1965 Oddział organizował wycieczki narciarskie. Były to przeważnie wycieczki w soboty i niedziele "na narty", najczęściej autobusami zakładowymi. Początkowo były to wycieczki dla narciarzy zjazdowych - około 10 wycieczek w roku. Oddział organizował również zimowe obozy narciarskie. W roku 1975 w Tatrach z bazą w schronisku "Murowaniec" na Hali Gąsienicowej pod kierownictwem Adama Kościńskiego, w roku 1976 w Beskidach w schroniskach "Na Stożku" i na Szyndzielni, w roku 1979 w Górach Orlickich w Zieleńcu.

W roku 1976 z inicjatywy działaczy Oddziału PTTK, zakupiono wyciąg zaczepowy z zamiarem zamontowania go w Ośrodku Wypoczynkowym w Sosnowce. Jednak wobec braku śniegu w kolejnych sezonach - wyciąg sprzedano.

W latach późniejszych, kiedy popularne stały się narty biegowe, wycieczek

organizowano znacznie więcej, np. w roku 1985 - 20, a w roku 1986 - 22 wycieczki.

Fot. K. Dobrucki

Nasi narciarze brali udział w wielu Biegach Piastów w Jakuszycach.

Uczestnikami wielu wycieczek na narty biegowe do Jakuszyce byli: Jadwiga i Sławomir Kijankowie, Zbigniew Korzelski, Halina i Jerzy Javurkowie, Tadeusz Szociński, Anna Bilińska, Halina i Ryszard Chmarkowie, Kazimierz Dobrucki, Stanisław Kawiako, Stanisław Paszkiet, Waldemar Judka, Zbigniew i Danuta Rasiewiczowie, Wojciech Kosierkiewicz, Alicja i Krzysztof Pasińscy, Maria Pawlik, Irena Grała, Jan Filipowicz, Tadeusz Rochnowski.

Krajoznawstwo

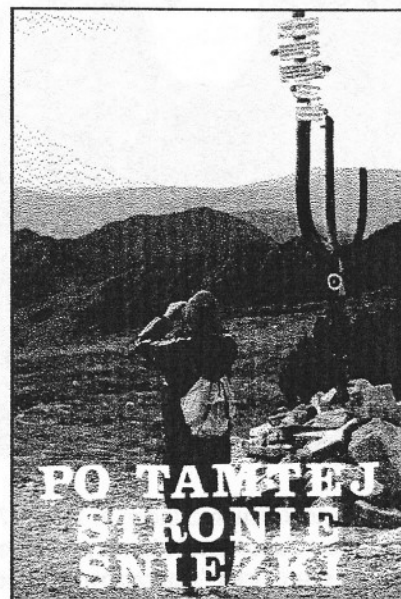
Oddział PTTK "Celwiskoza" jako oddział zakładowy, nastawiony był w swej działalności przede wszystkim na popularyzację nawyków turystycznych wśród załogi. Za główne zadanie krajoznawcze uznawał pokazywanie jak największej liczbie pracowników, piękna różnych regionów Polski, zabytków przeszłości i obiektów współczesnych. Utwierdzał nas w tym przekonaniu fakt, że do ostatnich lat, w których organizowaliśmy "oklepane" wycieczki do Warszawy, to zawsze w autobusie, kilka osób jechało do stolicy po raz pierwszy w życiu.

Jednak Oddział podejmował również przedsięwzięcie krajoznawcze.

Przez cały rok 1966 trwał Ogólnopolski Konkurs Krajoznawczy - Turystyczny "X wieków Polski". W ramach konkursu odbyło się w zakładach "Celwiskoza" szczególnie dużo imprez turystycznych. W ramach Zakładów pierwsze miejsce w konkursie zajął Oddział PTTK przed organizacją młodzieżową ZMS i Kołem Szkolnym PTTK. W powiecie jeleniogórskim pierwsze miejsce zajęła "Celwiskoza" przed "Orłem" Mysłakowice. Stojący przed Zakładową Stołówką pomnik ofiar filii obozu Gross - Rosen wzniesiony został przez nasz Oddział PTTK w ramach tego konkursu.

W roku 1968 w sezonie zimowym, w klubie "Domu Chemika" zorganizowano cykl prelekcji krajoznawczych Tadeusza Stecia o Dolnym Śląsku.

W latach 1969 - 1975 Oddział był organizatorem na terenie Zakładu wystaw: "Plakatów turystycznych krajów europejskich", "Polskich turystycznych kasowników pocztowych", "Historii i dorobku Oddziału". W roku 1979 Oddział był organizatorem w Sosnowcu Wojewódzkiego Przeglądu Przeczrocy Krajoznawczych. W roku 1986 w Wojewódzkiej Pracowni Krajoznawczej PTTK, Kazimierz Dobrucki eksponował swoją wystawę fotograficzną "Czeskie Karkonosze i Czeski Raj", oraz miał 3 prelekcje, ilustrowane przeźrocami.

Cezary Turski wygłosił w 1986 roku dwie prelekcje pt. "Heraldyka Krajoznawcza".

W latach 1980 – 1997, każdego roku Oddział był organizatorem jednego z rejonów eliminacji wojewódzkich Konkursu Krajoznawczo - Turystycznego Młodzieży Szkolnej, w którym zawsze brało udział kilkanaście drużyn z różnych szkół.

Kolega Zdzisław Rześniowiecki był organizatorem i kierownikiem Wojewódzkiej Pracowni Krajoznawczej PTTK przez cały okres jej działalności. Po likwidacji Zarządu Wojewódzkiego PTTK, Pracownię w 1990 roku przejął nasz Oddział PTTK i została ona przeniesiona na teren zakładów "Jelchem".

W okresie jesienno-zimowym 1986/87 Oddział zorganizował kurs organizatorów turystyki, który ukończyło 26 osób. Zakończenie kursu z wręczeniem legitymacji i odznak odbyło się w dniu 24 maja 1987 roku koło schroniska "Andrzejówka", podczas jednego z etapów rajdu "Szczytami Sudetów"

Fot. K. Dobrucki

Władze Oddziału Zakładowego PTTK "Celwiskoza"

Statutowe władze Oddziału tj. Zarząd, Komisja Rewizyjna i Sąd Koleżeński, wybierane były na walnych zjazdach delegatów Oddziału. Delegaci wybierani byli według ustalonego klucza wyborczego w Klubach i Kołach Oddziału.

Oddział PTTK "Celwiskoza" odbył dwanaście zjazdów sprawozdawczo-wyborczych : I - 06.02.1965; II - 24.02.1967; V - 25.01.1968; VI - 20.02.1970; VIII - 04.02.1972; IX - 06.02.1974; X - 26.11.1976; XII - 21.01.1981; XIII - 08.02.1985; XIV - 04.02.1989; XVI - 07.11.1992; XVII - 22.02.1997.

Zjazd XVI i XVII - Oddział PTTK "Turysta".

Oprócz zjazdów sprawozdawczo-wyborczych, odbyły się cztery zjazdy sprawozdawcze i dwa zjazdy nadzwyczajne, które dotyczyły : zmiany nazwy Oddziału oraz likwidacji Oddziału.

Zarząd Oddziału

Prezesami Zarządu Oddziału w poszczególnych kadencjach byli:
 I - III kadencja 06.02.1965 - 20.02.1970 - Zdzisław Rześniowiecki,
 IV kadencja 20.02.1970 - 04.02.1972 - Cezary Turski,
 V - XII kadencja 04.02.1972 - 1999 - Jerzy Javurek.

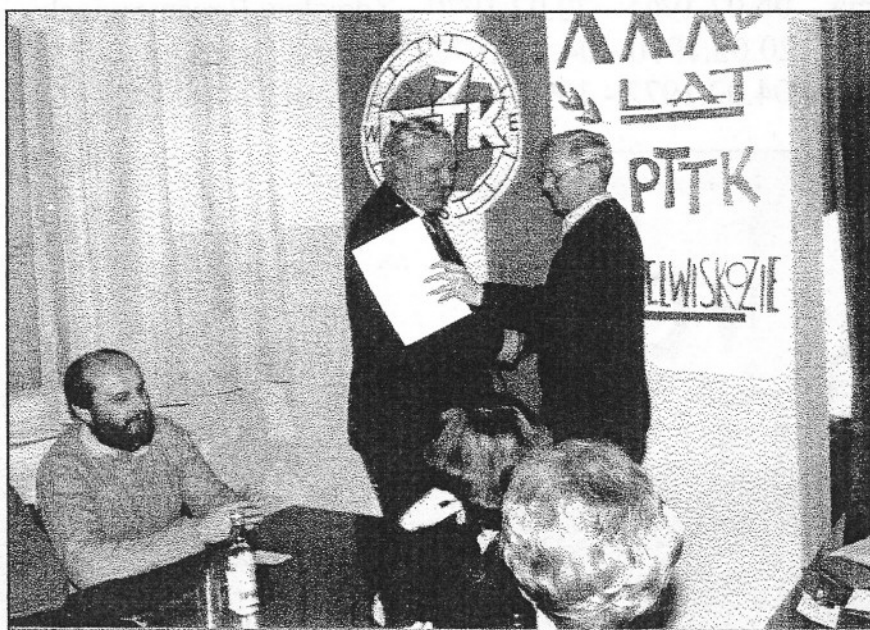

Zarząd Oddziału wybrany w dniu 8.02.1985 roku. Siedzą od lewej : B. Blarowska, Z. Korzelski, J. Javurek, K. Dobrucki. Stoją od lewej : J. Tesznar, St. Paszkiet, Z. Rześniowiecki, H. Javurek, R. Chmarek, St. Kawiako, T. Markiewicz, J. Kruk, W. Postępski. Nieobecny na zdjęciu R. Chrobak.

Fot. Z. Adamski

Ilość kadencji poszczególnych członków Zarządu:

- 11 - Jerzy Javurek;
- 10 - Zdzisław Rzeźniowiecki, Stanisław Kawiako;
- 9 - Zbigniew Korzelski, Wacław Postępski;
- 8 - Stanisława Juszczynska;
- 7 - Tadeusz Markiewicz;
- 6 - Cezary Turski;
- 5 - Andrzej Gałęski, Kazimierz Dobrucki, Józef Kruk;
- 4 - Szczepan Sidor, Józef Tesznar;
- 3 - Jerzy Wróblewski, Kazimierz Polański, Alfreda Tabaka, Ryszard Chrobak, Barbara Blarowska, Stefan Pitera;
- 2 - Marian Kuchnia, Jerzy Fedorowicz, Adam Kościński, Janina Babkiewicz, Mieczysław Rochnowski;
- 1 - Marek Nałęcz - Socha, Zbigniew Kosiński, Józef Bizdra, Stanisław Bretes, Jan Susabowski, Włodzimierz Hupało, Kazimierz Łątka, Halina Javurek, Michał Kasztelan, Jan Nowak, Marek Wojciechowski, Stanisław Paszkiet, Stefan Jabłoński, Tadeusz Panaś, Ryszard Chmarek, Jan Filipowicz, Wojciech Kosier - kiewicz.

Walny Zjazd Oddziału - XXX - lecie PTTK w "Celwiskozie". Fot. K. Dobrucki

Zarządy Oddziału poszczególnych kadencji zajmowały się dwoma rodzajami zagadnień: zabezpieczaniem dobrych warunków dla działalności Oddziału jako organizacji zakładowej i sprawami wewnątrz organizacyjnymi Oddziału. Warunki dla działalności Oddziału zabezpieczało w zasadzie "Porozumienie", zawarte w roku 1965, między dyrekcją ZWCh "Celwiskoza" a Oddziałem PTTK. Żeby działało ono skutecznie, zarządy Oddziału śledziły jego realizację,

przypominając i egzekwując zobowiązania dyrekcji, ale równie uważnie czuwały nad realizacją zobowiązań PTTK i podejmowały działania w celu pełniejszej realizacji własnych zadań w stosunku do załogi.

Na bazie tych doświadczeń z inicjatywy zarządu Oddziału podpisano w lutym 1974 aneks do "Porozumienia", który ściślej precyzował terminy, zakres kompetencji, sposoby finansowania i rozliczania imprez turystycznych i wypoczynkowych organizowanych przez Oddział na rzecz załogi Zakładów. Zasady określone w aneksie były z powodzeniem realizowane przez obie strony "Porozumienia" i były podstawą bogatej działalności Oddziału PTTK do czasu likwidacji Zakładów "Chemitex - Celwiskoza".

Do zadań wszystkich zarządów Oddziału należało utrzymywanie dobrych i częstych kontaktów roboczych i koleżeńskich z dyrekcją, radą zakładową i zarządami innych organizacji społecznych na terenie Zakładu. Przez wszystkie lata działalności, Oddział PTTK "Celwiskoza" cieszył się dobrą opinią i poparciem dyrekcji i organów samorządu robotniczego. Szczególną pomoc w realizacji zadań Oddziału okazali kolejni dyrektorzy naczelni "Celwiskozy": Stanisław Zalewski i Stanisław Bogusz, dyrektorzy finansowo - handlowi: Eryk Miller, Stanisław Bogusz oraz Kazimierz Łątka. Ten ostatni również jako likwidator ZWCh "Chemitex - Celwiskoza". Rada Zakładowa Związków Zawodowych Chemików zarówno pod przewodnictwem Tadeusza Łuca jak i Stanisława Krakowskiego była zawsze sojusznikiem popierającym przedsięwzięcia Oddziału na rzecz załogi organizacyjnie i finansowo.

Bieżące, robocze kontakty Zarząd Oddziału utrzymywał z kierownictwem Działu Socjalnego, który z ramienia Dyrekcji finansował, nadzorował i rozliczał działalność finansową Oddziału z Funduszu Socjalnego. Wymagającym, ale życzliwym dla PTTK byli: wieloletni kierownik tego działu Mieczysław Myćka, a po jego odejściu z Zakładu - Barbara Kącka.

Równie dużo życzliwości we współpracy okazywali kierownicy poszczególnych placówek socjalnych Zakładów, a szczególnie Bogdan Ryba - kierownik Zakładowego Ośrodka Wypoczynkowego w Sosnowce, a także Ludmiła Wójcik - gospodarz Klubu Działkowca, w których to obiektach organizowane były liczne i ważne imprezy turystyczne i towarzyskie Oddziału.

Do prowadzenia wielu wycieczek i imprez Oddziału w istotnym stopniu przyczynili się kierowcy autobusów zakładowych: Wacław Głuszak, Feliks Rogaczewski, Józef Karkocki, Józef Moskwa, Józef Jungier, Krzysztof Pasiński - to byli nie tylko wyśmienici kierowcy, którzy bezpiecznie przejechali z naszymi turystami tysiące kilometrów, ale byli to także nasi przyjaciele w pełni zaangażowani w pełną realizację programów wycieczek.

Zarządy poświęcały dużo czasu i uwagi dla planowania i programowania działalności Oddziału i koordynowaniu działań Klubów Turystycznych i Kół, czuwając nad zachowaniem właściwych proporcji między imprezami turystyki kwalifikowanej a imprezami popularnymi dla ogółu pracowników Zakładów.

Również tworzenie, powiększanie, wyposażanie, przechowywanie i warunki odpłatności Oddziałowej Wypożyczalni Sprzętu turystycznego były częstym punktem porządków zebrań Zarządów.

Mimo, że Oddział PTTK "Celwiskoza" nie prowadził działalności gospodarczej, to prowadził operacje finansowe środkami pochodzącymi z dotacji zakładowych, wpłat uczestników imprez, opłat za wypożyczanie sprzętu. Już pierwsza kontrola rewidenta Biura Ekonomiczno - Finansowego PTTK w Jeleniej Górze w roku 1966 wykazała niezbędność fachowego i zgodnego z przepisami prowadzenia dokumentacji finansowej i majątku Oddziału. Zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi, księgowość Oddziału zaczęła prowadzić koleżanka Halina Javurek, początkowo społecznie, a od 1 stycznia 1969 roku jako księgowa Oddziału na niepełnym etacie. Wzrastające obroty gotówkowe w Oddziale były powodem zatrudnienia na niepełnym etacie kasjerki - z dniem 1 lipca 1983 roku koleżanki Bożeny Dudy.

Na pokrycie kosztów tych plac Oddział otrzymywał dotacje z Zarządu Okręgu PTTK we Wrocławiu, a od roku 1976 z Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Jeleniej Górze. Żadne późniejsze kontrole zewnętrzne i Oddziałowej Komisji Rewizyjnej nie wykazały uchybień w gospodarce i dokumentacji finansowej Oddziału.

W pracach Zarządu Oddziału w poszczególnych kadencjach brało udział ponad czterdzieści koleżanek i kolegów, z których wielu wykazało się dużym zaangażowaniem w jego pracach. Szczególną rolę inicjatorską i organizacyjną w działalności Zarządu odegrał kolega Jerzy Javurek, wybrany prezesem Zarządu przez osiem kadencji, pełniąc tę funkcję przez 27 lat - od roku 1972 do 1999. Jego doświadczenie turystyczne, umiejętności organizacyjne, stworzenie przyjacielskiej atmosfery miało istotny wpływ na zaangażowaną pracę Zarządów Oddziału oraz Klubów i Kół.

Oddziałowa Komisja Rewizyjna

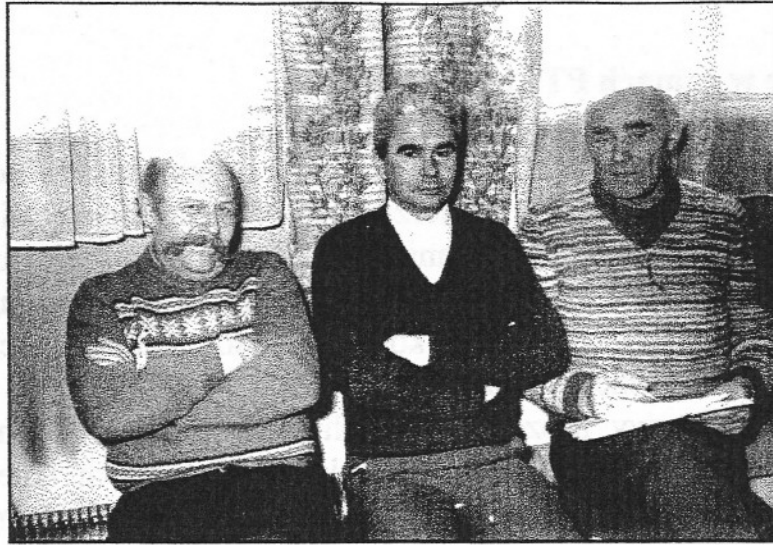
Prezesami Komisji Rewizyjnej w poszczególnych kadencjach byli:

- I - III kadencja 06.02.1965 - 20.02.1970 - Jan Susabowski,
- IV kadencja 20.02.1970 - 04.02.1972 - Alfreda Tabaka,
- V i VI kadencja 04.02.1972 - 26.11.1976 - Teresa Berek,
- VII - XII kadencja 26.11.1976 - 1999 - Stanisław Bretes.

Ilość kadencji poszczególnych członków Komisji Rewizyjnej:

- 11 - Miłosław Kijanka;
- 6 - Stanisław Bretes;
- 5 - Alfreda Tabaka;
- 3 - Jan Susabowski, Teresa Berek;
- 2 - Jadwiga Ozimowska, Tadeusz Panaś;

1 - Stefan Piotrowski, Longin Stawski, Henryk Leszczyński, Piotr Matysiak, Bronisław Jarosz, Stefan Jabłoński, Alina Pasińska, Wacław Postępski, Wojciech Kin.

Komisja Rewizyjna wybrana na XIII Zjeździe Oddziału w dniu 8.02.1985 roku.
Od lewej : S. Jabłoński, St. Bretes, S. Kijanka. Fot. Z. Adamski

Komisja Rewizyjna wniosła istotny wkład w problemy działalności finansowej i magazynowej Oddziału. Komisja, w skład której wchodził doświadczony turyści Oddziału, pracując pod kierunkiem poszczególnych przewodniczących, praktyków ekonomistów, w oficjalnych protokółach, jak i w koleżeńskich radach, zwracała Zarządowi uwagę na uchybienia i niedociągnięcia w jego pracy. Realizacja zaleceń Komisji, przyczyniła się do prowadzenia prawidłowego obiegu dokumentacji finansowej i magazynowej, do której nie było nigdy poważniejszych uwag ze strony organów kontrolnych PTTK oraz zewnętrznych.

Oddziałowy Sąd Koleżeński

Prezesami Sądu Koleżeńskiego w poszczególnych kadencjach byli:
I - VI kadencja 06.02.1965 - 26.11.1976 - Włodzimierz Chyczewski,
VII - X kadencja 26.11.1976 - 07.11.1992 - Wojewódzki Sąd Koleżeński,
XI - XII kadencja 07.11.1992 - 1999 - Tadeusz Szociński.

Ilość kadencji poszczególnych członków Sąd Koleżeńskiego:
5 - Włodzimierz Chyczewski, Tadeusz Szociński;
3 - Irena Grała;
2 - Zbigniew Kosiński, Andrzej Fortuna, Ryszard Chmarek;
1 - Halina Zielińska, Jan Bancewicz, Mieczysław Szmeterowicz, Marian Tobis, Piotr Matysiak, Kazimiera Pitera, Franciszek Michalik, Anna Bilińska, Longin Łygan, Henryk Leszczyński, Jan Filipowicz.

W okresie czterdziestu czterech lat działalności PTTK na terenie Zakładów, do Sądów Koleżeńskich nie wpłynęła żadna sprawa przeciwko jakiemukolwiek członkowi lub Zarządowi Koła, czy Oddziału.

Współdziałanie w ramach PTTK

Oddział PTTK "Celwiskoza" z uwagi na jego oryginalne usytuowanie prawne i organizacyjne w Zakładach macierzystych oraz na bogatą działalność programową, spotykał się z zainteresowaniem władz Towarzystwa i innych jednostek zakładowych PTTK. Już w roku powstania Oddziału, w grudniu 1965 byliśmy organizatorami rejonowej narady kół i oddziałów zakładowych z udziałem przedstawicieli władz naczelnych Towarzystwa.

Zwołany z inicjatywy naszego Oddziału Ogólnopolski Sejmik Turystów Chemików odbył się w kwietniu 1966 roku w Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu. Program Sejmiku, w dużej części poświęcony był omówieniu doświadczeń organizacyjnych i programowych naszego Oddziału. Obrady Sejmiku prowadził Cezary Turski, a przewodniczącym Komisji Wnioskowej był Jerzy Javurek. Formy naszej pracy turystycznej referowaliśmy na Naradzie Oddziałów Zakładowych PTTK w Chorzowie w 1966 roku, na I Ogólnopolskim Zlocie Kół i Oddziałów Zakładowych PTTK w Katowicach w 1969 roku, na Spotkaniu Barbórkowym zaprzyjaźnionych oddziałów zakładowych PTTK, organizowanym w roku 1970 przez Oddział PTTK Kopalni Węgla Kamiennego "Wujek" w Katowicach. Sekretarz Oddziału Andrzej Gałęski prezentował zasady "Porozumienia" między Oddziałem a kierownictwem zakładów "Celwiskoza", na Ogólnopolskiej Naradzie Gestorów Turystyki Polskiej w Tardzie na Mazurach, odbytej w roku 1969. W roku 1966 formy i problemy naszej pracy przedstawiliśmy na forum Komisji Kultury Fizycznej i Sportu Miejskiej Rady Narodowej w Jeleniej Górze, a w roku 1967 na plenarnych obradach Zarządu Okręgu PTTK we Wrocławiu.

W roku 1973 wizytował nasz Oddział wiceprezes Zarządu Głównego PTTK Jerzy Przeździecki. Po zapoznaniu się z naszą działalnością, na spotkaniu z Zarządkiem Oddziału, wyraził uznanie dla dorobku PTTK w "Celwiskozie". W roku 1984 organizowaliśmy w Ośrodku Wypoczynkowym w Sosnowce Wojewódzką Naradę Kół i Oddziałów Zakładowych, w której wzięli udział przedstawiciele 13 jednostek PTTK.

W różnych okresach działalności Oddziału mieliśmy bliskie i serdeczne kontakty z Oddziałami Zakładowymi HCP "Cegielski" z Poznania, "Elwro" z Wrocławia, "Stilon" z Gorzowa Wielkopolskiego oraz Elektrowni Turów z Turaszowa.

Po powstaniu województwa jeleniogórskiego działacze naszego Oddziału brali liczny i liczący się udział w pracach Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Jeleniej Górze. Na I Zjeździe Wojewódzkim PTTK w roku 1977 do Zarządu

Wojewódzkiego wybrani zostali: Teresa Berek, Jerzy Javurek, Cezary Turski, Stanisław Wojtusiak. Zbigniew Korzelski został wybrany członkiem Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej.

Na II Zjeździe Wojewódzkim w roku 1981 do Zarządu Wojewódzkiego wybrani zostali: Teresa Berek, Jerzy Javurek, Cezary Turski, Zbigniew Korzelski, Zdzisław Rzeźniowiecki.

Na III Zjeździe Wojewódzkim w roku 1985 do Zarządu Wojewódzkiego wybrani zostali: Wojciech Sobiech, Jerzy Javurek, Cezary Turski, Zbigniew Korzelski, Zdzisław Rzeźniowiecki. Do Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej wybrano Stanisława Kawiako. Członkami Prezydium Zarządów Wojewódzkich wybieranych na zjazdach byli: Teresa Berek, Jerzy Javurek, Zbigniew Korzelski. Wojciech Sobiech był prezesem Zarządu Wojewódzkiego, zaś Cezary Turski urzędującym członkiem Zarządu przez wszystkie szesnaście lat działalności Zarządu Wojewódzkiego. Skarbnikami ZW byli : Teresa Berek i Jerzy Javurek.

Członkowie PTTK z naszego Oddziału pełnili różne funkcje, w tym przewodniczących w komisjach statutowych i programowych Zarządu Wojewódzkiego oraz Zarządu Głównego Towarzystwa. Byli to koledzy: Kazimierz Dobrucki, Tadeusz Markiewicz, Tadeusz Panaś, Zdzisław Rzeźniowiecki, Wojciech Sobiech. W. Postępski, St. Kawiako, W. Wieczorek.

Członkowie naszego Oddziału byli delegatami na Krajowe Zjazdy PTTK:

VI Zjazd Krajowy '1965 - Cezary Turski,

VII Zjazd Krajowy '1968 - Zdzisław Rzeźniowiecki,

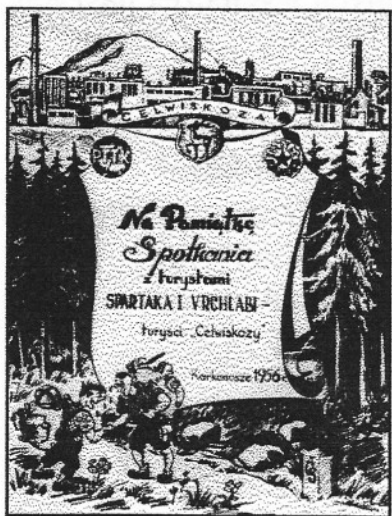
X Zjazd Krajowy '1981 - Wojciech Sobiech, Cezary Turski,

XI Zjazd Krajowy '1985 - Wojciech Sobiech, Cezary Turski,

XIII Zjazd Krajowy '1993 - Zbigniew Korzelski,

XIV Zjazd Krajowy '1997 - Cezary Turski.

Współpraca z turystami TJ "Spartak" Vrchlabi

Na początku 1956 roku, za pośrednictwem czeskiego pisma "Za Krasami Domova" nawiązaliśmy kontakt z turystami Televyhovnej Jednoty "Spartak" Automobilove Zavody w Vrchlabi w Czeskich Karkonoszach. Po wymianie listów, nastąpiły pierwsze spotkania : w czerwcu pod Śnieżką, w lipcu na Przełęczy Karkonoskiej oraz na Złocie Turystów Czechosłowacji w Podbańskiej w Tatrach Słowackich, w październiku 1956 roku. Później nastąpiły wycieczki grupowe autobusowe Czechów w nasze Karkonosze i nasze zbiorowe wycieczki do

Szpindlerowego Młyna i w Czeskie Karkonosze. Wszystkie te wycieczki połączone były wspólnymi wieczornicami turystycznymi. Wymiana grup turystycznych na prawach wzajemności, miała miejsce przez wiele sezonów letnich i zimowych; m.in. grupa 50 turystów czeskich wzięła udział w organizowanym przez nas I Ogólnopolskim Rajdzie Górskim Chemików w Karpaczu w 1965r.

W roku 1966 koledzy z TJ "Spartak" zorganizowali Zlot Turystów Polsko - Czeskich w Strażnym k/Vrchlabi, zaś w roku następnym Oddział nasz był gospodarzem Zlotu Przyjaźni w Sosnowce, w którym oprócz turystów naszego Oddziału wzięło udział ponad 400 turystów z Czech, tworząc razem ogromne miasteczko namiotowe złożone z 210 namiotów.

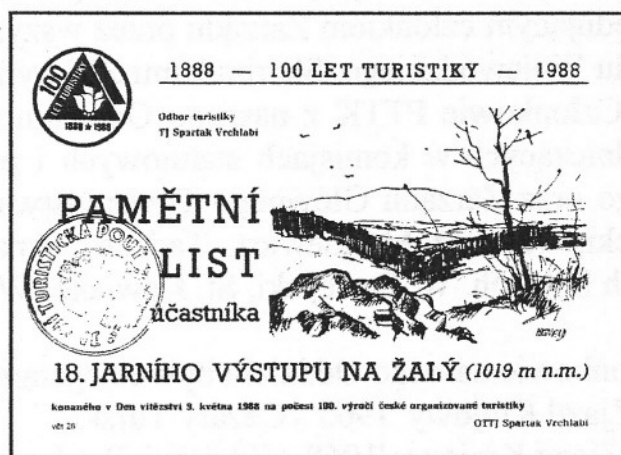
Turyści naszego Oddziału brałiwielokrotnie udział w tradycyjnych zlotach turystycznych "Na Žalý" (góra k/Vrchlabi),

organizowanych co roku w dniu 9 maja. Koledzy z Vrchlabi brali udział w naszych wycieczkach krajoznawczych po Polsce, w rejsach żeglarskich na Mazurach. Delegacje czeskich turystów brały udział w ważniejszych uroczysto-

ściach naszego Oddziału, jak: Zjazdy Oddziału, Międzynarodowe Dni Turystyki, uroczystości rocznicowe Oddziału i Towarzystwa. Koledzy ze "Spartaka" pomagali nam organizować trasy biegnące przez Czeskie Karkonosze naszych

1988r. Ladislav Kříž i Cezary Turski.
Fot. K. Dobrucki

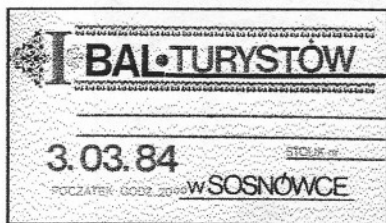
rajdów "Bez Reklamacji" i "Marszów Długodystansowych", a hotel turystyczny "Spartaka" w Herlikovicach k/Vrchlabi, był przez wiele lat bazą turystyczną dla zbiorowych i indywidualnych wycieczek naszych turystów.

Jest chyba niezwykle rzadkością w stosunkach turystycznych polsko - czeskich, że Oddział PTTK "Celwiskoza" i kilku kolegów indywidualnie otrzymało "Medale 100- lecia Czeskiej Turystyki" a TJ "Spartak"-Vrchlabi otrzymał specjalny medal ZG PTTK "Za Zasługi dla PTTK".

W ciągu 35 lat kontaktów turystycznych zawiązywały się autentyczne przyjaźnie trwające często do dzisiaj. Szczególnie zasłużonymi dla wieloletniej współpracy naszych Oddziałów ze strony "Spartaka" byli: Ladislav Křiž, Josef Javurek, Jaroslav Kutlvař, Zdenek Bartoniček.

Imprezy towarzyskie

Dużymi imprezami towarzyskimi Oddziału były bale turystów. Bale te z dużym rozmachem organizacyjnym i dekoracyjnym zorganizowane były w latach 1966 i 1967 w sali stołówki zakładowej, z udziałem orkiestry tanecznej Ladislava Koči ze Szpindlerowego Młyna i wojskowej orkiestry tanecznej. Na balach tych nauczyliśmy się modnego wtedy tańca let - kiss i czeskiej mazurki. Bale turystów zorganizowano jeszcze w roku 1968 w klubie "Kosmos" (MPK) i w latach 1969 i 1970 w hotelu "Orlinek" w Karpaczu.

Bal turystów w restauracji "Nad Zaporą" w 1987 roku.

Fot. K. Dobrucki

Po dłuższej przerwie, z inicjatywy młodszego pokolenia naszych turystów zaczęto organizować w latach 80-tych, w okresie karnawału, bale turystów. Pierwszy z tej serii bal, odbył się w 1984 roku w Sosnowce, a w następnych latach: w "Perle Zachodu", w Pilchowicach "Nad Zaporą" (dwukrotnie), w Podgórzynie "Nad Stawami", w ośrodku "Juventuru" w Jeleniej Górze.

Przy organizacji tych bali uczestniczyli głównie: Halina i Ryszard Chmarkowie, Aleksandra i Kazimierz Dobruccy, Alena i Jan Filipowiczowie, Alena i Wojciech Kosierkiewiczowie, Wiesława i Andrzej Milanowscy, Kazimiera i Stefan Piterowie.

W styczniu 1971 roku odbyło się w Ośrodku Wypoczynkowym w Sosnowce pierwsze spotkanie koleżeńskie tzw. "Kolędy", które oprócz wspólnego śpiewania kolęd, miało również charakter spotkania karnawałowego. Spotkania kolędowe odbywały się najczęściej w Domu Działkowca, w pierwszą lub drugą sobotę stycznia. Tradycja spotkań "Kolędowych" trwa nadal.

Z inicjatywy Klubu "Dreptak" kilkakrotnie organizowano spotkania "Andrzejkowe", zaś z inicjatywy nieżyjącego już prezesa Klubu "Dreptak" - Stefana Jabłońskiego, od początku lat 90-tych organizowane są "Wianki", czyli spotkania koleżeńskie w dniu 24 czerwca każdego roku, przy ognisku nad zalewem "Balaton" w Stanisławowie.

Spotkanie kolędowe w Domu Działkowca w dniu 18.01.1985 r.

Fot. K. Dobrucki

Przez wszystkie lata działalności Oddziału organizowane były rodzinno - towarzyskie wycieczki na powitanie wiosny tzw. "Topienie Marzanny". Były lata, kiedy uczestników tej pierwszej, wiosennej imprezy było kilkudziesięciu, a w konkursie na najładniejszą marzannę, stawało kilkanaścioro dzieci ze swoimi pracami.

Marzanna w 1987 roku.
Fot. K. Dobrucki

Dużą rolę integracyjną miały spotkania towarzyskie z okazji rocznic działalności PTTK w "Celwiskoze". W listopadzie 1969 roku odbyło się uroczyste zebranie Oddziału z udziałem przedstawicieli Dyrekcji i Rady Zakładowej z okazji XV - lecia PTTK w "Celwiskoze" oraz z tej samej okazji wieczornica towarzyska w schronisku "Samotnia".

W lutym 1985 roku odbyła się wieczornica koleżeńska w "Klubie Działkowca" z okazji XXV - lecia działalności Towarzystwa w Zakładach "Celwiskoza".

Działalność informacyjna

Oddział prowadził działalność informacyjną wśród załogi Zakładów, starając się propagować idee turystycznego wypoczynku po pracy. Głównym środkiem informacji była zakładowa gazeta "Wspólny Cel". Od początku jej ukazywania się w roku 1953, zamieszczane były doraźne informacje dotyczące wypoczynku i spraw socjalnych. Od roku 1961 w porozumieniu najpierw z Zarządem Koła, a później z Zarządem Oddziału, zaczęła się ukazywać regularnie specjalna kolumna PTTK pt. "Na Turystycznym Szlaku".

Była ona redagowana w pierwszych latach istnienia przez Cezarego Turskiego, a później przez ponad 20 lat przez Zdzisława Rześniowieckiego. Kolumna informowała załogę i członków PTTK o planowanych imprezach, zamieszczała opisy ciekawych wycieczek i wypraw turystycznych, zawierała

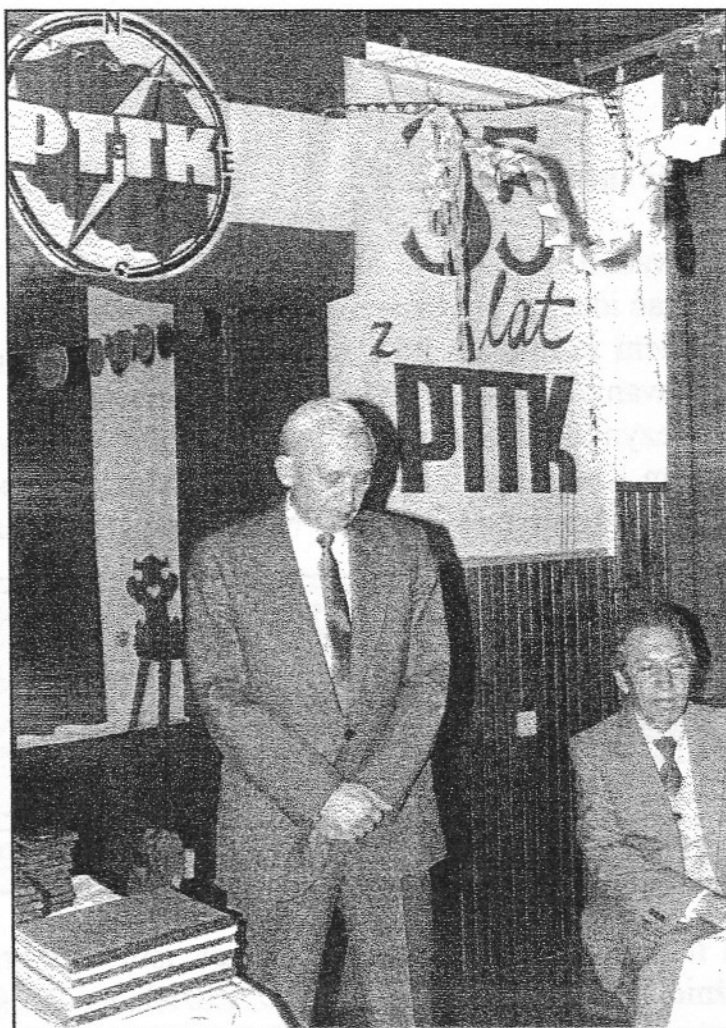
wiele informacji ogólnych o problemach PTTK, o szlakach turystycznych, odznakach turystyki kwalifikowanej itp.

W latach 1961 - 1989 ukazało się 397 wydań "Na Turystycznym Szlaku". W roku 1989, po likwidacji ZWCh "Chemitex-Celwiskoza", przestała ukazywać się gazeta "Wspólny Cel".

Informacje i komunikaty systematycznie podawane były przez Zakładową Rozgłośnię. Szczególnie ciekawe turystyczne audycje radiowe rozgłasza opracowywała za kierownictwa Józefa Sukniewicza.

Przez trzydzieści lat istniała gabłota PTTK w kształcie dużego znaczka PTTK, w której zamieszczaliśmy wiele materiałów informacyjnych, afiszy, fotoreportaży z imprez turystycznych Oddziału.

Najistotniejszą jednak rolę informacyjną pełniło biuro Oddziału, gdzie gromadzona literatura krajoznawcza, prasa i materiały informacyjne z innych jednostek PTTK, pracownik biura i działacze Oddziału zapewniali uzyskanie właściwych i pełnych informacji turystycznych.

Prezes Jerzy Javurek i vice-prezes Zbigniew Korzelski podczas Zjazdu Oddziału w 1990 roku.

Fot. K. Dobrucki

Oddział PTTK "Turysta" 1991-1999

Produkcja celulozy i włókien wiskozowych stwarzała istotne uciążliwości dla mieszkańców Jeleniej Góry i miała negatywne skutki dla środowiska naturalnego Kotliny Jeleniogórskiej. Nasilająca się społeczna presja proekologiczna i sytuacja polityczna końca lat osiemdziesiątych w kraju, doprowadziły do decyzji rządowych wstrzymania najpierw produkcji celulozy, a w roku 1989- produkcji włókien wiskozowych. Z końcem roku 1989 Zakłady Włókien Chemicznych "Chemitex- Celwiskoza" zostały zlikwidowane, a na ich bazie z dniem 1 stycznia 1990 powołano Zakłady Chemiczne "Jelchem".

Sytuacja ta miała niekorzystny wpływ na działalność Oddziału PTTK, a to z uwagi na gwałtowne zmniejszanie się załogi, likwidację szkoły przyzakładowej, odejście z Zakładów wielu aktywnych działaczy Kół, Klubów Oddziału, potencjalne zmniejszanie się dotacji z zakładowego funduszu socjalnego. Mimo tego, Zarządy Oddziału i klubów turystycznych kontynuowały tradycyjne formy pracy, organizowały imprezy turystyczne, z tym, że malała ilość wycieczek dotowanych, a wzrastał udział uczestników w kosztach imprez. Stąd malała ilość wycieczek droższych- kilkudniowych z noclegami, a przeważać zaczęły imprezy tańsze - jednodniowe.

W celu określenia roli Oddziału PTTK na terenie nowych zakładów, z inicjatywy Zarządu, podpisano w dniu 6 lutego 1990 roku "Porozumienie" między dyrekcją Zakładów "Jelchem" a Zarządem Oddziału PTTK. "Porozumienie" to utrzymywało w mocy podstawowe zobowiązania obu stron, określone w "Porozumieniu" z roku 1965. Oddział PTTK nadal działał na terenie Zakładów i otrzymywał dotacje z zakładowego funduszu socjalnego.

Przystosowując się do zmienionej sytuacji w macierzystych zakładach, delegaci zwołanego w dniu 7.11.1992, XVI Nadzwyczajnego Zjazdu Oddziału PTTK, podjęli uchwałę o zmianie nazwy Oddziału z "Celwiskoza" na "Turysta".

Uczestnicy obozu "Dreptaka" w Sierakowie w 1993 roku.

Fot. Z. Rześniowiecki

W Oddziale "Turysta" nie działały już zlikwidowane: Koło Przewodni-

ków Zakładowych, Koło Szkolne PTTK, a Klub Turystyki Motorowej nie podjął działalności. Nie organizowano już dużych, corocznych imprez turystycznych Oddziału: rajdów górskich "Bez reklamacji" i Złotów Motorowych "Wspólnego Celu" i Oddziału PTTK.

Nadal Klub Turystyki Pieszej "Dreptak" organizował coroczne Marsze Długodystansowe (1991 - 1997), zorganizował dwa obozy wypoczynkowo - krajoznawcze, w roku 1993 w Sierakowie i w roku 1995 w Zaniemyślu k/Poznania. Organizowane były coroczne cykle wycieczek górskich w ramach rajdów na raty. M.in. w 1993 roku rajd "Poznajemy skałki Sudetów", w roku 1994 - "Poznajemy turystyczne schroniska Sudetów", w roku 1995 - "Szlakami wędrówek Mieczysława Orłowicza"; w każdym cyklu odbywało się około 10 wycieczek.

Klub Turystyki Żeglarskiej "Bryza" corocznie organizował pięć turnusów rejsów żeglarskich, stażowo - wypoczynkowych na Mazurach, utrzymując systemem "gospodarczym" w stanie używalności jachty klubowe.

Zakończenie sezonu narciarskiego w Jakuszytach w 1997 r.

Fot. J. Kruk

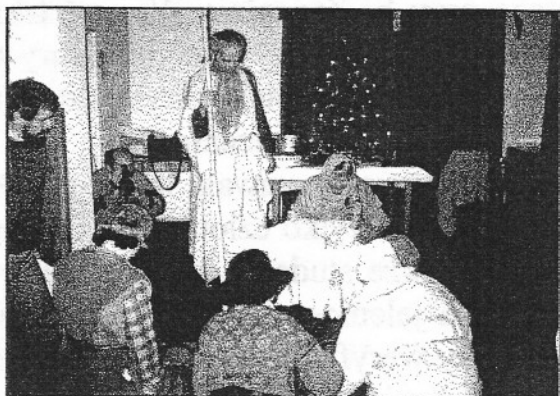
Systematycznie w każdym sezonie zimowym organizowane było około 30 wyjazdów sobotnich i niedzielnych na narty biegowe, przeważnie do Jakuszy. Organizatorem tych wycieczek, autobusami zakładowymi, a później autobusami prywatnymi był kolega Tadeusz Rochnowski.

Sporadycznie organizowane były przez członka Zarządu Oddziału imprezy motorowe np. w roku 1991 Złot Krajoznawczy do Wojcieszyc i w roku 1997 Oddziałowy Złot Turystyczny na „Szwajcarce”.

W latach 1992 - 1997 każdego roku Oddział "Turysta" był organizatorem jednego z rejonów Wojewódzkiego Młodzieżowego Turnieju Turystyczno - Krajoznawczego. W jednej ze szkół, najczęściej Piechowic lub Jeleniej Góry organizowaliśmy dla 15 - 25 trzyosobowych zespołów szkolnych, eliminacje z wiedzy krajoznawczej, pierwszej pomocy i terenoznawstwa, wyłaniając najlepsze zespoły do udziału w finale wojewódzkim.

Corocznie odbywały się tradycyjne imprezy turystyczno - towarzyskie: na wiosnę "Topienie Marzanny", latem "Złoty Świętojański" nad Zalewem "Ba-

laton" w Stanisławowie, jesienią imprezy "Andrzejkowe", zimą - tradycyjne spotkanie "Kolędy".

Jaselka wystawiane podczas "Kolęd" w 1995 r.
Fot. Z. Iglik

"Kolędnicy" w Jagniątkowie w 1996 r.
Fot. A. Dobrucka

W roku 1996 spotkanie kolędowe odbyło się po raz dwudziesty piąty w pensjonacie "Sarnak" w Zachemniu. Tam też powołano nieformalną Grupę Kolędniczą "Gloria", której członkowie na następnych spotkaniach, w roku 1997 w Jagniątkowie i w roku 1998 w Borowicach, przedstawili widowiska okazjonalne wcielając się w tradycyjne postacie z szopek ludowych.

Rok 1997. Jaselka w "Hot-Turze" w Borowicach

Fot. St. Wojtusiak

Na podstawie umowy z dnia 29. 11. 1991 między Zarządem Głównym PTTK a Zarządem Oddziału, przy Oddziale "Turysta" działała Regionalna Pracownia Krajoznawcza, uprzednio działająca przy b. Zarządzie Wojewódzkim PTTK w Jeleniej Górze. Pracownia dysponowała 2100 pozycjami literatury turystycznej, ponad 300 mapami, bogatym zbiorem czasopism turystycznych i krajoznawczych, zbiorami minerałów i urządzeniami audiowizualnymi.

Mimo pewnego utrudnienia w dostępności do Pracowni, z uwagi na jej położenie na terenie Zakładów, z jej zbiorów korzystali nie tylko członkowie naszego Oddziału PTTK i pracownicy "Jelchemu", ale także studenci i krajoznawcy z miasta i innych oddziałów PTTK województwa jeleniogórskiego. Przy Regionalnej Pracowni Krajoznawczej działały zespoły weryfikacyjne: Odznaki Turystyki Pieszej, Turysty Dolnego Śląska, Odznaki Krajoznawczej. Zespoły te zweryfikowały w latach 1992 - 1998: 29 OTP, 98 TDŚl, 26 OK. - stop. brązowy, 29 OK. - stop. srebrny.

Członkami zespołów weryfikacyjnych byli koledzy: Zdzisław Rześniowiecki, Tadeusz Panaś i Kazimierz Dobrucki.

Kierownikiem Pracowni przez wszystkie lata był kolega Zdzisław Rześniowiecki; był on też jej organizatorem, gdy powstawała przy Zarządzie Wojewódzkim PTTK.

Kolega Rześniowiecki dał duży wkład osobistego zaangażowania i pracy w powstanie, wzbogacenie zbiorów i ich udostępniania.

W latach 1991 - 1998 czynna była nadal oddziałowa wypożyczalnia sprzętu turystycznego, ciesząca się dużym powodzeniem.

Mimo, że podpisane "Porozumienie" między Dyрекcją "Jelchemu" a Zarządem Oddziału zabezpieczało podstawowe warunki organizacyjne, lokalowe i finansowe dla działalności Oddziału, to z czasem zaczęły się pojawiać i nasilać fakty niekorzystne dla działalności Oddziału.

W połowie roku 1992 Zakłady zlikwidowały etat kierownika biura Oddziału, co spowodowało odejście z tego stanowiska - po 22 latach jego pełnienia, kolegi Józefa Tesznara. Od tego czasu kierownikiem biura Oddziału został Zdzisław Rześniowiecki. Ze względów organizacyjnych i finansowych, biuro było czynne trzy razy w tygodniu po dwie godziny, później raz w tygodniu - również dwie godziny.

Z dniem 22 grudnia 1994, dyrekcja "Jelchemu" wypowiedziała Oddziałowi "Porozumienie" w punkcie dotyczącym dofinansowywania działalności Oddziału. Od roku 1995 Oddział nie otrzymał żadnych dotacji z zakładowego funduszu socjalnego; odtąd Zarząd Oddziału prowadził działalność w oparciu o bardzo skromne dochody własne, pochodzące ze składek członkowskich, opłat uczestników imprez, opłat za wypożyczenie sprzętu turystycznego oraz bardzo nielicznych i raczej symbolicznych dotacji władz wojewódzkich i Zarządu Głównego PTTK. Zabroniono również remontowania klubowych jachtów za-

głowych na terenie Zakładów. Wkrótce nasiliła się sprzedaż majątku Zakładów, w tym nieruchomości.

We wrześniu 1997 r. Zakłady nakazały Oddziałowi - w trybie pilnym - zwolnienie pomieszczeń zajmowanych przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą. Mimo interwencji Oddział musiał w trybie ewakuacyjnym zlikwidować Pracownię, a bogate jej zbiory przekazać Szkole Górskiej Przewodników Turystycznych PTTK w Karpaczu.

Z dniem 1 stycznia 1999 r. został sprzedany budynek byłego ambulatorium zakładowego, w którym mieściła się wypożyczalnia sprzętu turystycznego; a nowy właściciel miał dla tych pomieszczeń inne przeznaczenie. Już w roku 1997 Oddział otrzymał polecenie, ponowione w 1998 r., opuszczenia pomieszczeń, w których hangarowane były, będące na stanie wypożyczalni, przyczepy kempingowe i bagażowe.

W roku 1998 Zakłady przeznaczyły do sprzedaży cały budynek administracyjny, w którym mieściło się biuro Oddziału PTTK.

Zarząd Oddziału wybrany na XVII Zjeździe w dniu 22.02.1997r. Siedzą (od lewej) : J. Javurek, C. Turski, J. Kruk, Z. Rzeźniowiecki, J. Filipowicz. Stoją (od lewej) : K. Dobrucki, Z. Korzelski, T. Rochnowski, S. Pitera, W. Kosierkiewicz, R. Chmerek, T. Markiewicz. Brak na zdjęciu Janiny Babbiewicz.

Fot. A. Dobrucka

W tym stanie rzeczy, Zarząd Oddziału "Turysta" na zebraniu w dniu 24 marca 1998 r., po analizie sytuacji stwierdził realne zagrożenie dla dalszej działalności Oddziału. Z uwagi na zaprzestanie realizacji zobowiązań "Porozumienia", podjął uchwałę o likwidacji wypożyczalni sprzętu turystycznego oraz sprzętu żeglarskiego. Powołana siedmioosobowa komisja pod przewodnictwem

vice-prezesa Józefa Kruka dokonała przeglądu sprzętu, oceny jego zużycia, wyceny i ustaliła zasady sprzedaży sprzętu. W ciągu 1998 i na początku roku 1999, dokonano sprzedaży sprzętu oraz przeprowadzono fizyczną likwidację sprzętu zużytego.

Jednocześnie następował stały spadek ilości członków PTTK w Oddziale "Turysta", który liczył w roku 1991- 178 członków, a w roku 1998 liczył już tylko 45, czyli mniej niż wymagana statutem dla Oddziału liczba 50 członków. Biorąc pod uwagę stałe zmniejszanie się ilości pracowników "Jelchem", oraz fakt nie przyjęcia przez Oddział w latach 1995-1998 żadnego nowego członka, Zarząd nie widział szans na zwiększenie ilości członków PTTK w Oddziale.

Konsekwencją tego stanu rzeczy była uchwała Zarządu Oddziału z dnia 1 października 1998, o zwołaniu Nadzwyczajnego Zjazdu Oddziału i przedstawienie Zjazdowi projektu uchwały o likwidacji Oddziału. XVIII Zjazd Nadzwyczajny Delegatów Oddziału PTTK "Turysta" w Jeleniej Górze, który odbył się w dniu 6 lutego 1999 roku w Klubie Kombatanta, podjął jednogłośnie uchwałę o postawieniu Oddziału w stan likwidacji oraz powołał na likwidatora dotychczasowy Zarząd Oddziału.

Obrady ostatniego, XVIII Nadzwyczajnego Zjazdu Oddziału w dniu 6.02.1999r.

Fot. T.Markiewicz

Przystępując do likwidacji, Oddział PTTK "Turysta" nie miał zobowiązań finansowych w stosunku do żadnych instytucji lub osób prywatnych; księgowość i dokumentacja finansowa prowadzone były na bieżąco, podobnie jak zobowiązująca Oddział sprawozdawczość wobec odpowiednich instytucji.

Wyróżnienia Oddziału i działaczy

Działalność Oddziału PTTK "Celwiskoza" była oceniana pozytywnie, zarówno przez Dyрекcję i organy samorządu zakładowego, jak i przez władze naczelne Towarzystwa.

Znalazło to między innymi wyraz w odznaczeniu Oddziału przez Zarząd Główny PTTK w roku 1973, jako pierwszego oddziału PTTK na Dolnym Śląsku "Złotą Honorową Odznaką PTTK", a w roku 1974 "Odznaką 100 - lecia turystyki w Polsce".

W roku 1980 Dyrekcja Zakładów i Związek Zawodowy Chemików w Katowicach, w uznaniu zasług Oddziału na rzecz załogi, ufundowały sztandar Oddziału PTTK "Celwiskoza". Wręczenie sztandaru odbyło się podczas trwania XX Ogólnopolskiego Rajdu Górskiego Chemików w Sosnowcu, wobec kilkuset turystów z całego kraju. Wręczającymi sztandar byli: Zdzisław Łysio - sekretarz generalny PTTK, Włodzimierz Stawiński - sekretarz Zarządu Głównego Związku Zawodowego Chemików, Stanisław Bogusz - dyrektor naczelny Zakładów "Celwiskoza". Podczas uroczystości wręczenia, W. Stawiński udekorował sztandar "Złotą Honorową Odznaką Związku Zawodowego Chemików".

Wręczenie sztandaru dla Oddziału w 1980 roku, podczas zakończenia
XX Ogólnopolskiego Rajdu Chemików.

Fot. Z. Adamski

W 1987 roku Oddziałowi nadano medal honorowy „Zasłużony dla ZWCh „Chemitex-Celwiskoza”, za wzorową i długoletnią działalność dla dobra Załogi i dobrego imienia Zakładu”.

Z okazji ważniejszych wydarzeń i uroczystości Oddziału i Towarzystwa, koleżanki i koledzy otrzymywali wyróżnienia indywidualne:

- ♦ **Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski:**
Jerzy Javurek, Zdzisław Rześniowiecki, Cezary Turski
- ♦ **Zasłużony Działacz Turystyki:**
Jerzy Javurek, Zbigniew Korzelski, Zdzisław Rześniowiecki, Cezary Turski
- ♦ **Złota Honorowa Odznaka PTTK:**
Teresa Berek, Stanisław Bretes, Kazimierz Dobrucki, Andrzej Gałęski, Halina Javurek, Jerzy Javurek, Stanisława Juszczyńska, Stanisław Kawiako, Miłosław Kijanka, Zbigniew Korzelski, Józef Kruk, Tadeusz Markiewicz, Tadeusz Panaś, Wacław Postępski, Zdzisław Rześniowiecki, Józef Tesznar, Cezary Turski
- ♦ **Srebrna Honorowa Odznaka PTTK:**
Janina Babkiewicz, Jan Filipowicz, Michał Kasztelan, Marian Kuchnia, Henryk Leszczyński, Janusz Łapinis, Henryk Pawłowicz, Stefan Piotrowski, Stefan Pitera, Tadeusz Rochnowski, Alfreda Tabaka, Szczepan Sidor, Jan Susabowski, Marek Wojciechowski
- ♦ **Odznaka "Zasłużonego dla pracy wśród młodzieży PTTK":**
Jan Kłosiński, Edward Ludwinowicz, Henryk Pawłowicz, Józef Tesznar
- ♦ **Odznaka "Zasłużony Pracownik PTTK":**
Halina Javurek, Józef Tesznar, Cezary Turski
- ♦ **Do "Księgi zasłużonych działaczy PTTK" województwa jeleniogórskiego wpisani zostali:**
Jerzy Javurek, Zbigniew Korzelski, Zdzisław Rześniowiecki, Cezary Turski

Rok 1980. Sekretarz generalny PTTK Zdzisław Łysio wręcza działaczom Oddziału Srebrne Honorowe Odznaki. Fot. Z. Adamski

♦ **Odznaki "XXV lat w PTTK":**

Janina Babkiewicz
 Janusz Babkiewicz
 Zofia Bagdzińska
 Anna Bilińska
 Jadwiga Bojatel
 Stanisław Bretes
 Włodzimierz Chyczewski
 Mieczysław Chorzępa
 Feliks Danielewski
 Aleksandra Dobrucka
 Kazimierz Dobrucki
 Jan Filipowicz
 Irena Grała
 Henryk Grała
 Halina Javurek
 Jerzy Javurek
 Stefan Jabłoński
 Stanisław Kawiako
 Zbigniew Korzelski
 Jadwiga Kijanka
 Miłosław Kijanka
 Wojciech Kin
 Janina Kirchner
 Marian Kirchner
 Wojciech Kosierkiewicz

Marian Kuchnia
 Witold Kwieciński
 Henryk Leszczyński
 Stefan Lityński
 Edward Ludwinowicz
 Janusz Łapinis
 Longin Łygan
 Karolina Matysiak
 Piotr Matysiak
 Tadeusz Panaś
 Stefan Piotrowski
 Wacław Postępski
 Zdzisław Rzeźniowiecki
 Wojciech Sobiech
 Władysław Stasienko
 Stefan Suchecki
 Jan Susabowski
 Jan Szałowicz
 Tadeusz Szociński
 Jadwiga Trzeciak
 Jerzy Trzeciak
 Urszula Turska
 Cezary Turski
 Kazimiera Wiączek
 Stanisław Wojtusiak

♦ **Honorowa Odznaka Związku Zawodowego Chemików:**

Jerzy Fedorowicz, Jerzy Javurek, Stanisława Juszczyńska, Zdzisław Rzeźniowiecki, Cezary Turski, Halina Zielińska

Ilość członków PTTK, zorganizowanych imprez i ich uczestników

Rok	Członkowie	Imprezy	Uczestnicy
1955	113	258	7474
1964	124		
1965	266	247	9500
1966			
1967	300	150	5860
1968	310	182	5686
1969	282	174	4570
1970	212	361	11190
1971			
1972	262	388	10240
1973			
1974	262	136	6528
1975			
1976	283	152	3515
1977	361	125	4283
1978	314	153	5611
1979	431	103	3416
1980	521	186	6586
1981	503	205	7547
1982	495	193	6780
1983	530	243	7619
1984	586	327	11667
1985	557	247	8696
1986	516	283	9031
1987	510	248	7769
1988	609	241	8129
1989	503	184	6753
1990	272	112	2960
1991	178	109	3300
1992	146	73	1522
1993	140	66	995
1994	119	72	1152
1995	95	68	938
1996	86	58	690
1997	69	51	728
1998	45	14	208
razem		5409	170943

Byli wśród Nas - Pamiętamy o Nich.....

Teresa Adamska
Józef Adydan
Bolesław Bar
Stanisław Batorowicz
Teresa Berek
Wojciech Bojatel
Piotr Borkowski
Włodzimierz Chyczewski
Zygfryd Drajewicz
Bolesław Dylewski
Andrzej Fortuna
Zdzisław Frontczak
Stefan Jabłoński
Marian Jachimowicz
Władysław Jefimczyk
Zbigniew Kosiński
Krzysztof Kowalski
Stanisław Kozar
Józef Kręcisz
Ladislav Křiž
Stefan Litynski
Janusz Łapinis
Roberta Mańkowska
Piotr Matysiak
Eryk Miller
Edmund Myk
Marian Narębski
Józe Ozorowski
Walenty Parpura
Jerzy Przeździecki
Henryk Różewicz
Kazimierz Sartys
Paweł Siatkowski
Leszek Siemianowski
Tadeusz Steć
Eugenia Szczepaniak
Stanisław Sznigir
Kasia Tesznar
Jerzy Trzeciak
Henryk Wysocki

Wykorzystane materiały

1. Kronika Koła PTTK "Celwiskoza" tom I.
2. Kronika Oddziału PTTK "Celwiskoza" tom I - III.
3. Monografia "Celwiskozy" wydana z okazji XV - lecia J.Z.CiWS 1967.
4. Sprawozdanie Zarządu Koła PTTK "Celwiskoza" z działalności Koła za lata 1955 - 1965.
5. Jerzy Javurek, Cezary Turski - Formy działalności Koła i Oddziału PTTK "Celwiskoza" w Jeleniej Górze na rzecz załogi zakładu.
Chorzów, marzec 1978
6. 35 lat działalności Oddziału PTTK "Celwiskoza", 1990.
7. "Na turystycznym szlaku" rubryka informacyjna Koła i Oddziału PTTK "Celwiskoza" w gazecie zakładowej "Wspólny Cel", lata 1961 - 1989.
8. Zdzisław Rześniowiecki "Dwa Jubileusze" / 40-lecie działalności PTTK w zakładach "Celwiskoza" - "Jelchem" / Informacje ZG PTTK nr 7, październik 1995, "Na Szlaku" - czasopismo turystyczne, Wrocław grudzień 1995r.
9. Sprawozdania Zarządów Oddziału PTTK "Celwiskoza - Turysta" przedkładane na zjazdach sprawozdawczych i sprawozdawczo - wyborczych Oddziału w latach 1967 - 1997.
10. Prasa:
 - Głos Pracy 10 maja 1976 Janusz Karczewski "Włókna z domieszką wypoczynku".
 - Magazyn Turystyczny "Światowid" 14 - 21.04.1963 Cezary Turski "Jak się kręci Koło Zakładowe PTTK. Razem a nie w pojedynkę".

Indeks nazwisk

Adamska Teresa
Adamski Zbigniew
Adydan Józef

Babkiewicz Janina
Babkiewicz Janusz
Bagdziński Jerzy
Bagdzińska Zofia
Banaszak Jerzy
Bancewicz Jan
Bar Bolesław
Bartoniček Zdenek
Batorowicz Stanisław
Baziuk Mieczysław
Behcicki Gabriel
Berek Teresa
Bilińska Anna
Bizdra Józef
Blarowska Barbara
Bogusz Stanisław
Bołociuch Marcelli
Bojatel Jadwiga
Bojatel Wojciech
Borkowski Piotr
Borsuk Zbigniew
Bretes Stanisław
Bułat Mirosław

Chmarek Agnieszka
Chmarek Halina
Chmarek Ryszard
Chmarek Sławek
Chorzępa Mieczysław
Chrobak Ryszard
Chyczewski Włodzimierz
Cukiera Roman

Danielewski Feliks
Dobrucka Aleksandra
Dobrucki Kazimierz

Dobrucki Przemek
Dobrucki Wawrzek
Drajewicz Lidia
Drajewicz Zygfryd
Duda Bożena
Dylewski Bolesław

Falborska Danuta
Falborski Jerzy
Fedorowicz Jerzy
Filipowicz Alena
Filipowicz Jan
Fortuna Andrzej
Frontczak Zdzisław

Gałęski Andrzej
Gizak Andrzej
Gmur Maria
Grała Henryk
Grała Irena
Górka Czesław
Gutaj Teodor

Hupało Włodzimierz

Iglik Zofia

Jabłoński Stefan
Jachimowicz Marian
Janik Leszek
Janikowski Tadeusz
Jarosz Bronisław
Javurek Halina
Javurek Jerzy
Javurek Josef
Jędrzejczuk Tadeusz
Judka Waldemar
Junger Józef
Juszczyńska Stanisława

Karkocki Józef
 Kasztelan Michał
 Kawiako Stanisław
 Kin Wojciech
 Kijanka Jadwiga
 Kijanka Miłosław
 Kirchner Janina
 Kirchner Marian
 Kłosiński Jan
 Kolonko Janusz
 Konieczko Kazimierz
 Korzelski Zbigniew
 Kosiński Zbigniew
 Kosierkiewicz Alena
 Kosierkiewicz Joasia
 Kosierkiewicz Monika
 Kosierkiewicz Wojciech
 Kościński Adam
 Kowalski Krzysztof
 Kozar Stanisław
 Krakowski Stanisław
 Kręcisław Józef
 Kruk Józef
 Křiž Ladislav
 Kuchnia Marian
 Kuchniówna Janina
 Kukiz Zbigniew
 Kutlvaš Jaroslav
 Kwieciński Witold

Leszczyńska Romana
 Leszczyński Henryk
 Lipiec Tadeusz
 Lityński Stefan
 Ludwinowicz Edward

Łapinis Janusz
 Łątka Kazimierz
 Łuc Tadeusz
 Łygan Longin
 Łysio Zdzisław

Mach Z.
 Mackiewicz Andrzej
 Mańkowska Roberta
 Markiewicz Tadeusz
 Matysiak Karolina
 Matysiak Piotr
 Michalik Franciszek
 Mikrut Bronisław
 Milanowska Wiesława
 Milanowski Andrzej
 Miller Eryk
 Moskwa Józef
 Mroczek Jadwiga
 Mucha Tadeusz
 Muzyka Maria
 Myćka Mieczysław
 Myk Edmund

Nałęcz-Socha Marek
 Narębski Marian
 Nienartowicz Janusz
 Nowak Jan
 Nodzyński Tadeusz

Ogrodnik Edward
 Olędzki Antoni
 Orzechowski Henryk
 Ostrouch Franciszek
 Owczarek Marian
 Ozimowska Jadwiga
 Ozorowski Józef

Panaś Tadeusz
 Parpura Walenty
 Pasińska Alicja
 Pasińska Alina
 Pasiński Krzysztof
 Paszkiet Stanisław
 Pawlik Maria
 Pawłowicz Henryk
 Pitera Kazimiera
 Pitera Stefan

Piotrowski Stefan
 Polański Kazimierz
 Postępski Wacław
 Przeździecki Jerzy

 Rasiewicz Danuta
 Rasiewicz Zbigniew
 Rochnowski Tadeusz
 Rogaczewski Feliks
 Różewicz Henryk
 Ryba Bogdan
 Rzeźniowiecki Zdzisław

 Sałata Feliks
 Sartys Kazimierz
 Sawicki Piotr
 Siałkowski Paweł
 Sidor Szczepan
 Siemianowska Danuta
 Siemianowski Leszek
 Słaby Wanda
 Skrabski Zdzisław
 Smit Bruno
 Sobiech Wojciech
 Stasienko Władysław
 Stawiński Włodzimierz
 Stawski Longin
 Steć Tadeusz
 Strogulski Jerzy
 Suchecki Stefan
 Sukniewicz Józef
 Susabowski Jan
 Szałowicz Jan
 Szczepaniak Eugenia
 Szczypek Wiktor
 Sznigir Stanisław
 Szmeterowicz Mieczysław
 Szociński Tadeusz

 Tabaka Alfreda
 Tabaka Kasia
 Tarnawska Lidia

Tesznar Ewa
 Tesznar Kasia
 Tesznar Józef
 Tobis Marian
 Trzeciak Jadwiga
 Trzeciak Jerzy
 Turska Urszula
 Turski Cezary

 Urbanowicz Henryk

 Wawrzaszek Aleksandra
 Wiączek Kazimiera
 Wiączek Zbigniew
 Wieczorek Władysław
 Wiśniewski Kazimierz
 Wojciechowski Marek
 Wojciechowski Sławek
 Wojtusiak Józefa
 Wojtusiak Stanisław
 Wójcik Ludmiła
 Wróblewski Jerzy
 Wysocki Henryk

 Zalewski Stanisław
 Zatoński Mikołaj
 Zielińska Halina
 Zwarycz A.

ZESKANDOWAŁI
 A. MAŁEUSIAK, 18.09.2012